

รายงานประจำปี 2548

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์และภริยา
เสด็จฯ เยือนสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ในวันที่ 20 มกราคม 2548

พระราชอาคันตุกะ : สุลต่านแห่งรัฐกลันตันและพระมเหสี

เสด็จฯ เยือนสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2548

นายยงยุทธ ดิยะไพรัช : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เดินทางมาตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2548 ทั้งนี้ได้มอบนโยบายมุ่งเน้นให้สวนพฤกษศาสตร์
เป็นหน้าต่างที่แสดงออกถึงความหลากหลายและความงามของพรรณพฤกษชาติไทย

คำนำ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี 2548 เพื่อเป็นการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การฯ และเป็นการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ให้แก่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

ในการจัดทำรายงานประจำปี 2548 ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์นั้น ได้มีการ จัดตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีขึ้นมาจัดทำรายงานฉบับนี้ โดยการศึกษารูปแบบการจัดทำ รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการจัดทำรายงานฉบับนี้ รวมทั้งการจัดประชุมหารือระหว่างหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบกิจกรรม / โครงการต่างๆ เป็น อย่างดี โดยสาระสำคัญของรายงานประจำปีฉบับนี้ แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมขององค์การฯ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ โครงสร้าง อัตรากำลัง และงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548

ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงานตามบันทึกข้อตกลง การประเมินผลประจำปี และผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมตามประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวง ทศพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3 : รายงานทางการเงิน ประกอบด้วย งบการเงินปี 2547 – 2548 และ รายงานการกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 : นามสงเคราะห์

องค์การสวนพฤกษศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี 2548 ฉบับนี้ จักเป็น ประโยชน์แก่หน่วยงาน ประชาชนที่สนใจได้ใช้เป็นเอกสารประกอบการค้นคว้า อ้างอิง และนำไป พัฒนางานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

คํานํา

คณะกรรมการ

ผู้บริหาร

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

1.1) แผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน

- วิสัยทัศน์
- พันธกิจ / ภารกิจ
- ประเด็นยุทธศาสตร์
- เป้าประสงค์
- กลยุทธ์

1.2) ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

- โครงสร้างองค์กร
- อัตรากำลัง
- งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548

ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติราชการ

2.1) งานโครงการตามพระราชดำริ

2.2) ผลการปฏิบัติงานตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผล
ของหน่วยงาน

2.3) ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติราชการประจำปีของ
หน่วยงาน

ส่วนที่ 3 : รายงานการเงินและรายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

3.1) รายงานการเงินปี 2547 – 2548

3.2) รายงานการกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ

นามสงเคราะห์

ประวัติคณะกรรมการ องค์การสวนพฤกษศาสตร์

	<p>ศ.ดร.ธีระ สูตบุตร ประธานกรรมการ อายุ 63 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none">▪ B.S (Hons.) , M.S. , Ph.D. University of California ; Davis USA <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none">▪ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก เกษตรศาสตร์ ด้านพืช▪ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2539 – 2545 <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none">▪ ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
	<p>ศ.ดร.ธวัชชัย สันติสุข กรรมการ อายุ 60 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none">▪ 2510 วนศาสตร์บัณฑิต (วน.บ. สาขาชีววิทยาป่าไม้) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์▪ 2513 M.Sc. (Plant Taxonomy) University of Edinburgh, U.K.▪ 2519 Ph.D (Plant Taxonomy) University of Copenhagen, Denmark <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none">▪ รับข้าราชการ ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ 10 สังกัด กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
	<p>ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ กรรมการ อายุ 56 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none">▪ 2510 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปรีณิสรอเนลวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่▪ 2514 ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่▪ 2516-2519 สาขาส่งเสริมและการศึกษาทางการเกษตร มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา ประเทศ USA. <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none">▪ รับข้าราชการ ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ 10 สังกัด คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	<p>ศ.ดร.สหัส บุญญาวิวัฒน์ กรรมการ อายุ 54 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none">▪ ปริญญาตรี วทบ. (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none">▪ รับข้าราชการ ตำแหน่ง ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ สังกัด สำนักพระราชวัง

	<p>นายปานศุข ศรีโพธิ์เจริญ กรรมการ อายุ 48 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ปริญญาตรี วทบ. (พืชสวน) คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ▪ ปริญญาโทในโครงการปริญญาสำหรับผู้บริหาร สาขาบริหารการเงิน คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านพืชโดยเฉพาะกล้วยไม้ <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ผลิตกล้วยไม้เพื่อการส่งออก ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการบริษัทสุภาออร์คิดส์
--	---

	<p>คุณหญิงสุชาดา ศรีเพ็ญ กรรมการ อายุ 65 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2506 กส.บ.(ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ▪ 2511 กส.ม.(พฤกษศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ▪ 2535 ปริญญาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประเทศไทย <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานวิชาการ การศึกษาพันธุ์ไม้หน้า ประเทศไทย และงานด้านการวิจัย ▪ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากรบรรยายงานวิชาการ <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ประธานอนุกรรมการฝ่ายสวนพฤกษศาสตร์ สวนหลวง ร.๙ มูลนิธิสวนหลวง ร.๙
--	--

	<p>ภ.ญ.ดร.สุภาภรณ์ ปิติพร กรรมการ อายุ 43 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2521-2525 ปริญญาตรี เกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ▪ 2540 ปริญญาโท การบริหารการสาธารณสุขมูลฐานอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องพืชสมุนไพร ทั้งทางด้านพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน และการพัฒนาใช้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรในเชิงเศรษฐกิจ ▪ อาจารย์พิเศษด้านการพัฒนาสมุนไพร ให้กับคณะเภสัชศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐทุกมหาวิทยาลัย ▪ วิทยากรบรรยายด้านการพัฒนาสมุนไพร แก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน ▪ คณะทำงานคัดเลือกกรายการยาสมุนไพรบรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ ▪ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ราชราชการ ตำแหน่ง เกษัชกร 9 สังกัด โรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยาอภัยภูเบศร
--	--

	<p>นางอรอนงค์ มณีกาญจน์ กรรมการ อายุ 56 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ▪ นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ▪ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ทางด้านบัญชี และตรวจสอบภายใน <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ รับราชการ ตำแหน่ง รองอธิบดี สังกัด กรมบัญชีกลาง
--	--

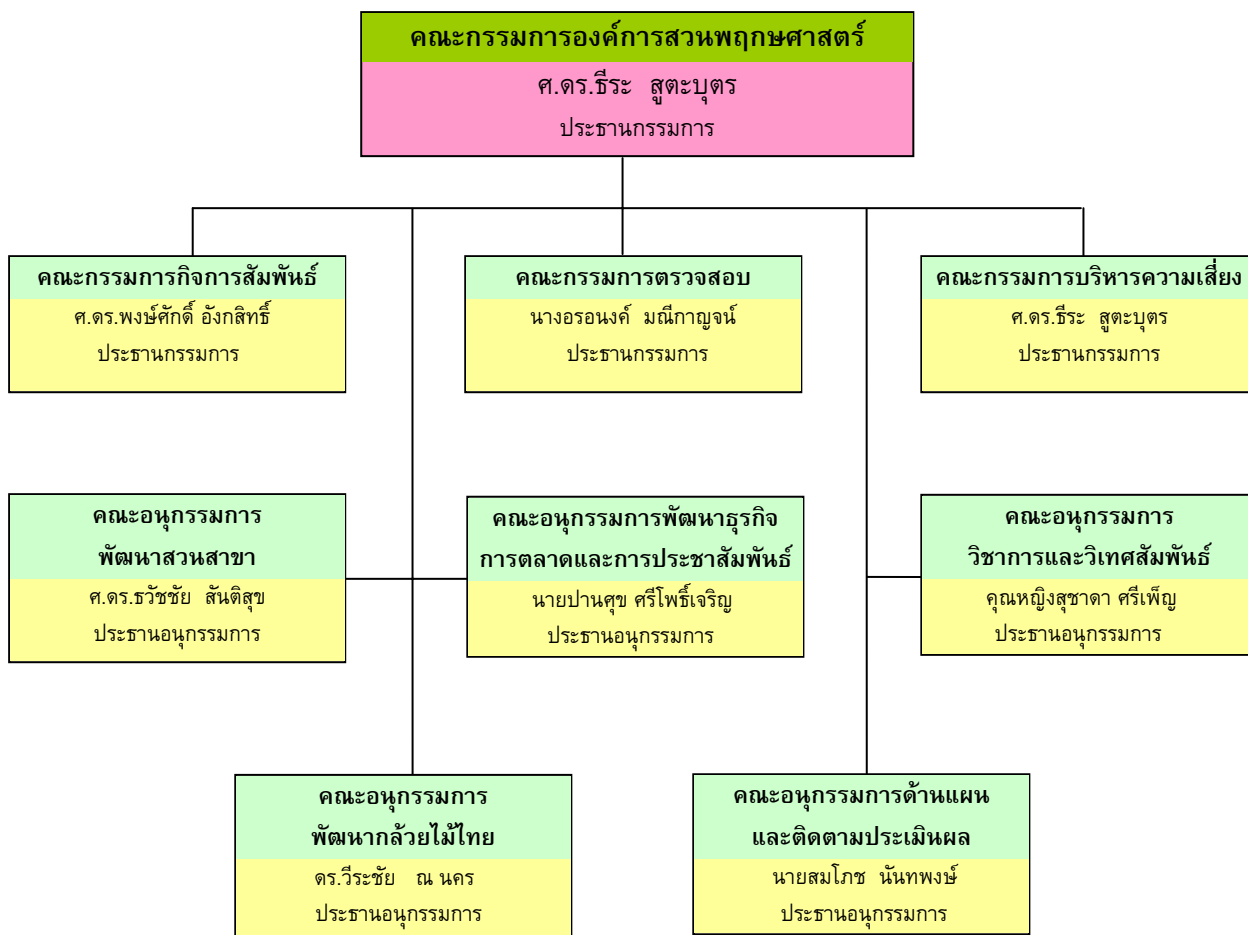
	<p>นายสมโภชน์ นันทพงษ์ กรรมการ อายุ 48 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Master of Business Administration ▪ Bachelor of Science (Horticulture) <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organization Development ▪ Human Resource Management <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้ผลิตกล้วยไม้เพื่อการส่งออก ตำแหน่ง เจ้าของกิจการ
--	---

	<p>ดร.วีระชัย ณ นคร กรรมการและเลขานุการ อายุ 57 ปี</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ปริญญาตรี (ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ▪ ปริญญาโท (พฤกษศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ▪ M.Ph.Ph.D.(Systematic Botany), The New York Botanical Garden\CUNY: U.S.A <p>ความรู้ ความชำนาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านพฤกษศาสตร์ ซึ่งได้รับประกาศนียบัตร ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - 2526 ประกาศนียบัตรทางพฤกษอนุกรมวิธานชั้นสูงจากประเทศเดนมาร์ก Cert. Modern plant tasonomy (DANIDA), Denmark - 2531 ประกาศนียบัตรทางพฤกษศาสตร์อนุกรมวิธานชั้นสูงจากประเทศสหรัฐอเมริกา Cert. in Grass systematics, Smithsonian, Institution U.S.A <p>ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
--	---

เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดขององค์การฯ จำนวน 8 คณะ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
- 2) คณะกรรมการตรวจสอบ
- 3) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- 4) คณะอนุกรรมการพัฒนาสวนสาขา
- 5) คณะอนุกรรมการพัฒนากล้วยไม้ไทย
- 6) คณะอนุกรรมการวิชาการและวิเทศสัมพันธ์
- 7) คณะอนุกรรมการพัฒนาธุรกิจการตลาดและการประชาสัมพันธ์
- 8) คณะอนุกรรมการด้านแผนและติดตามประเมินผล

โครงสร้างแผนผังคณะกรรมการ

สรุปการประชุมคณะกรรมการ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ประจำปี 2548

คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	จำนวน ครั้ง ที่ประชุม	เข้าร่วม ประชุม	คิดเป็น ร้อยละ
1. ศ.ดร.ธีระ สูตะบุตร	ประธานกรรมการ	12	12	100.00
2. ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	กรรมการ	12	11	91.67
3. ศ.ดร.วัชรชัย สันติสุข	กรรมการ	12	11	91.67
4. ศ.ดร.สหัส บุญญาวิวัฒน์	กรรมการ	12	9	75.00
5. คุณหญิงสุชาดา ศรีเพ็ญ *	กรรมการ	8	7	87.50
6. นางอรอนงค์ มณีกาญจน์	กรรมการ	12	12	100.00
7. นายสมโภชน์ นันทพงษ์ *	กรรมการ	8	6	75.00
8. นายปานศุข ศรีโพธิ์เจริญ *	กรรมการ	8	6	75.00
9. ภ.ญ.ดร.สุภาภรณ์ ปิติพร	กรรมการ	12	10	83.33
10. ดร.วีระชัย ณ นคร	กรรมการและเลขานุการ	12	12	100.00

หมายเหตุ * คุณหญิงสุชาดา ศรีเพ็ญ นายสมโภชน์ นันทพงษ์ และ นายปานศุข ศรีโพธิ์เจริญ ดำรงตำแหน่งในระหว่างเดือน ต.ค.47 – มี.ค.48

คณะกรรมการตรวจสอบ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	จำนวน ครั้ง ที่ประชุม	เข้าร่วม ประชุม	คิดเป็น ร้อยละ
1. นางอรอนงค์ มณีกาญจน์	ประธานกรรมการ	10	10	100.00
2. ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	กรรมการ	10	10	100.00
3. ศ.ดร.สหัส บุญญาวิวัฒน์	กรรมการ	10	8	80.00
4. นางกาญจนา สุรเกียรติ	เลขานุการ	10	10	100.00

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	จำนวน ครั้ง ที่ประชุม	เข้าร่วม ประชุม	คิดเป็น ร้อยละ
1. ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	ประธานกรรมการ	6	6	100.00
2. นายวัลลภ สุคนธ์	กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง	6	3	50.00
3. นางบุญญานิจ จันทิมางกูร	กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง	6	5	83.33
4. นายประมุข เพ็ญสุต	กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง	6	5	83.33
5. นางสุญาณี เวสสุบุตร	กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง	6	3	50.00
6. นายภราดร หอมแย้ม	กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง	6	5	83.33
7. นางภาวิณี กุมเพ็ชร	กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้าง	6	6	100.00
8. นายไพศาล ทองสอน	กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง	6	2	33.33
9. นางธารทิพย์ ทองสอน	กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง	6	5	83.33
10. นางสาววาสนา เตชะ	กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง	6	5	83.33
11. นายอินทร อินดีะ	กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง	6	6	100.00
12. นายสาย สาตะถา	กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง	6	6	100.00
13. นางสาวกนกรัตน์ ปัญญา และเลขานุการ	กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และเลขานุการ	6	6	100.00

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	จำนวน ครั้ง ที่ประชุม	เข้าร่วม ประชุม	คิดเป็น ร้อยละ
1. ศ.ดร.ธีระ สูตะบุตร	ประธานกรรมการ	5	5	100.00
2. ภ.ญ.ดร.สุภาภรณ์ ปิติพร	กรรมการ	5	5	100.00
3. นางสาวจันทร์วิภา ณะโสภณ	กรรมการ	5	4	80.00
4. นางสาวลภิตา อัครนิทัต	กรรมการ	5	4	80.00
5. นางดวงพร ถนัดสอนสาร	กรรมการ	5	4	80.00
6. นายวัลลภ สุคนธ์	กรรมการ	5	3	60.00
7. นางกาญจนา สุรเกียรติ	กรรมการ	5	4	80.00
8. นายภราดร หอมแย้ม	กรรมการ	5	5	100.00
9. นางสาวรุจีวรรณ ศิริวรรณ	กรรมการและเลขานุการ	5	5	100.00
10. นางสาวสาริมา สุนทรารชุน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	5	5	100.00

ผู้บริหาร

ดร.วีระชัย ณ นคร
ผู้อำนวยการ

นายวัลลภ สุคนธ์
รองผู้อำนวยการ

นางบุญญนิจ จันทิมางกูร
หัวหน้าสำนักพัฒนาธุรกิจ

ดร.สุญานี เวสสุบุตร
หัวหน้าสำนักวิชาการ - วิจัย

ดร.ประมุข เพ็ญสุต
หัวหน้าสำนักพัฒนาและปลูกบำรุง

นายภราดร หอมแยม
รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้าสำนักอำนวยการ

นางกาญจนา สุรเกียรติ
ผู้ตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวม

1. แผนกลยุทธ์ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรชั้นนำทางด้านพฤกษศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้ ทางด้านพรรณไม้ไทยเพื่อการเรียนรู้ของประชาชน

พันธกิจ / ภารกิจ

1. พัฒนาการศึกษ วิจัย อนุรักษ์ และรวบรวมพรรณไม้ให้ก้าวไปสู่ระดับการเป็น ศูนย์กลางของภูมิภาค
2. มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้ทางด้านพรรณไม้เพื่อการเรียนรู้
3. มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
4. มุ่งเน้นการเจริญเติบโตของรายได้อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์

ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี 2548 – 2551 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การสวนพฤกษศาสตร์มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ ข

การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และเป็นธรรม

เป้าประสงค์

สำรวจและค้นคว้าด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย 2548-2551
▪ ความสำเร็จของการดำเนินงานวิจัยด้านทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรชีวภาพในการพัฒนาต่อยอดที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ 80

กลยุทธ์หลัก

- ♦ สร้างกระบวนการเรียนรู้ สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ♦ วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณค่าการใช้ทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์

การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วม และมีบูรณาการในทุกระดับ

เป้าประสงค์

สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น รวมทั้ง ทุกภาคส่วนให้ตระหนักในสิทธิ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย 2548-2551
▪ จำนวนแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น	4 แห่ง
▪ จำนวนประชาชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านพืช	472,000 คน

กลยุทธ์หลัก

- ◆ จัดการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แหล่งนันทนาการทางธรรมชาติให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นและเอกชนร่วมบริหารจัดการ
- ◆ ส่งเสริมให้ชุมชนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ฟื้นฟู จัดการและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ◆ บริการ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี แลกเปลี่ยนภูมิปัญญา รวมทั้ง พัฒนาศักยภาพการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ จ

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

เป้าประสงค์

ปรับปรุงและพัฒนาองค์กร บุคลากร และระบบบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีศักยภาพและมีขีดสมรรถนะในการดำเนินงาน ตามแนวทางการบริหารภาครัฐแนวใหม่

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย 2548-2551
■ ความสำเร็จในการปรับปรุงโครงสร้างและกระบวนการทำงาน	ร้อยละ 100
■ ความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนและตามพันธกิจ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอยู่ในเกณฑ์ดี	ร้อยละ 75

กลยุทธ์หลัก

- ◆ ปรับปรุงโครงสร้าง ระบบและกระบวนการทำงาน รวมทั้งกฎระเบียบด้านทรัพยากรธรรมชาติให้มีความเหมาะสมและทันสมัย ควบคู่ไปกับการเพิ่มขีดสมรรถนะบุคลากรทั้งในด้านกฎหมาย ด้านบริหาร ด้านวิชาการ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ◆ เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การตัดสินใจ และการบริการด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย รวมทั้งบูรณาการเครือข่ายข้อมูลให้เกิดความเชื่อมโยง

- ◆ การพัฒนากลไก แผน มาตรการและระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานและ การบริหารสินทรัพย์ เพื่อสนับสนุนและผลักดันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและกระทรวง ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

2. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

โครงสร้าง

คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการ

ผู้ตรวจสอบภายใน

ศูนย์รวมพรรณไม้ประจำภูมิภาค

ส่วนสารสนเทศ - ประชาสัมพันธ์

ส่วนวิเทศสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์

งานผลิตสื่อและโสตทัศนอุปกรณ์

รองผู้อำนวยการ - 1

รองผู้อำนวยการ - 2

สำนักวิชาการ-วิจัย

สำนักพัฒนาและปลูก

สำนักอำนวยการ

สำนักพัฒนาธุรกิจ

ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายวิจัย

ฝ่ายพัฒนาพื้นที่

ฝ่ายปลูกบำรุง

ฝ่ายการคลัง

ฝ่ายบริหาร

ฝ่ายวางแผนและประเมิน

ฝ่ายประสานการผลิตและจำหน่าย

ฝ่ายบริหารศูนย์ฝึกอบรม-สัมมนา

งานหอพรรณไม้

งานเทคโนโลยีชีวภาพ

งานสวนรุกขชาติ

งานเรือนกระจก

งานการเงิน

งานสารบรรณ

งานการตลาด

งานผลิตสื่อผสม

งานสิทธิประโยชน์

งานศูนย์ข้อมูลพืช

งานอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

งานสวนพฤกษชาติ

งานขยายพันธุ์พืช

งานบัญชี

งานแผนและงบประมาณ

งานวางแผน

งานการผลิต

งานควบคุมและตรวจสอบ

งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ

งานความหลากหลายทางชีวภาพ

งานภูมิทัศน์

งานดินและปุ๋ย

งานพัสดุ

งานการเจ้าหน้าที่

งานติดตามและประเมินผล

งานจัดจำหน่าย

งานจัดเก็บรายได้

งานเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

งานพฤกษเคมี

งานเครื่องจักรกลและครุภัณฑ์การเกษตร

งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ

อัตรากำลัง

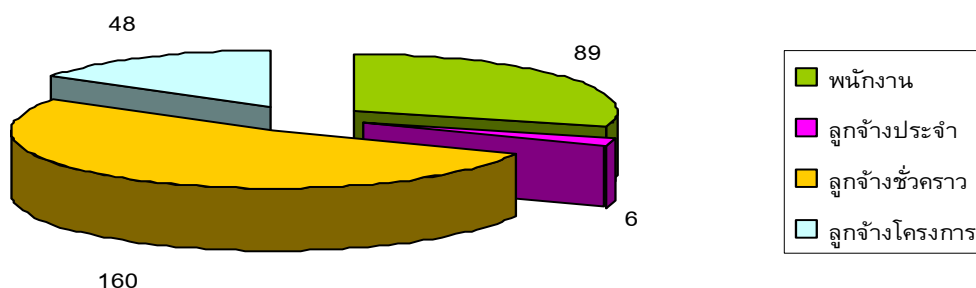

อัตรากำลัง ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

แบ่งตามกลุ่มงานได้ดังนี้

กลุ่มงาน	พนักงาน	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	ลูกจ้างโครงการ	รวมทั้งสิ้น
- ผู้บริหารระดับสูง (10 – 11)	2	-	-	-	2
- สำนักวิชาการ – วิจัย	30	1	8	10	49
- สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง	16	4	100	6	126
- สำนักอำนวยการ	23	1	10	7	41
- สำนักพัฒนาธุรกิจ	3	-	2	9	14
- ศูนย์รวมพรรณไม้	8	-	40	9	57
- ส่วนสารนิเทศ - ประชาสัมพันธ์	4	-	-	7	11
- ผู้ตรวจสอบภายใน	3	-	-	-	3
รวมทั้งสิ้น	89	6	160	48	303

อัตรากำลัง ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

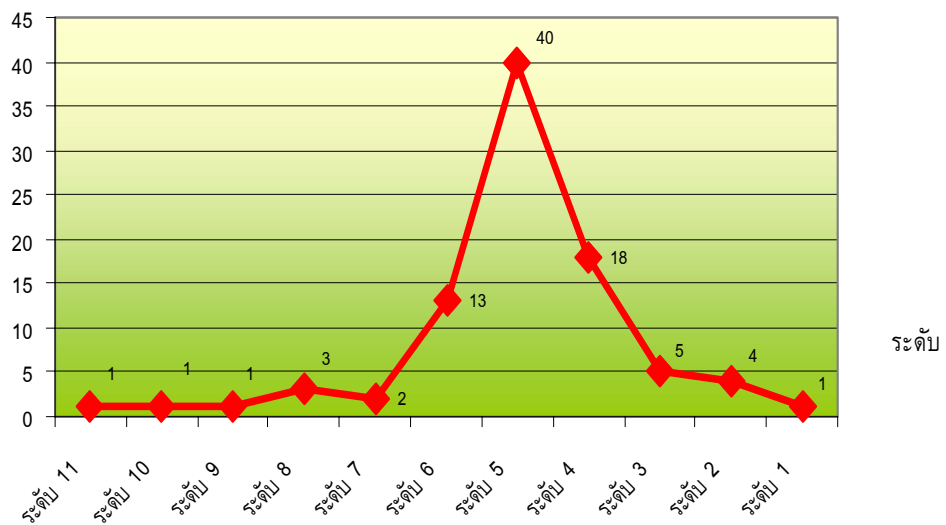

พนักงาน แบ่งตามระดับได้ ดังนี้

ระดับ 11	จำนวน 1 คน
ระดับ 10	จำนวน 1 คน
ระดับ 9	จำนวน 1 คน
ระดับ 8	จำนวน 3 คน
ระดับ 7	จำนวน 2 คน
ระดับ 6	จำนวน 13 คน
ระดับ 5	จำนวน 40 คน
ระดับ 4	จำนวน 18 คน
ระดับ 3	จำนวน 5 คน
ระดับ 2	จำนวน 4 คน
ระดับ 1	จำนวน 1 คน
รวม	89 คน

อัตรากำลังแบ่งตามระดับ

จำนวน (คน)

งบประมาณ

ในปีงบประมาณ 2548 อ.ส.พ. ได้รับเงินงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน 73.970 ล้านบาท ในแผนงานอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ งานจัดการสวนพฤกษศาสตร์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 3 ผลผลิต 7 กิจกรรม ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ตาม แผนปฏิบัติการ 2548 – 2551	ผลผลิต / กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)
ข. การบริหารจัดการเพื่อให้ มีการใช้ประโยชน์ความ หลากหลายทางชีวภาพ อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	ผลผลิตที่ 1 : การอนุรักษ์ วิจัย และ ขยายพันธุ์พืชไทย - กิจกรรมศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์เชิง บูรณาการ - กิจกรรมการเพาะขยายพันธุ์พืช	17.732
ง. การบริหารจัดการและการ พัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรธรรมชาติ โดย การมีส่วนร่วมและมี บูรณาการในทุกระดับ	ผลผลิตที่ 2 : การให้บริการความรู้ด้าน พฤกษศาสตร์ - กิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้และปลูก จิตสำนึก - กิจกรรมพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์และศูนย์ รวมพรรณไม้	35.529
ฉ. การพัฒนาระบบบริหาร จัดการให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลง	ผลผลิตที่ 3 : การให้บริการพัฒนา ฐานข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากร พรรณพืช - กิจกรรมพัฒนาและให้บริการระบบ ฐานข้อมูลพืช - กิจกรรมบริหารและอำนวยการ	20.709
	รวม	73.970

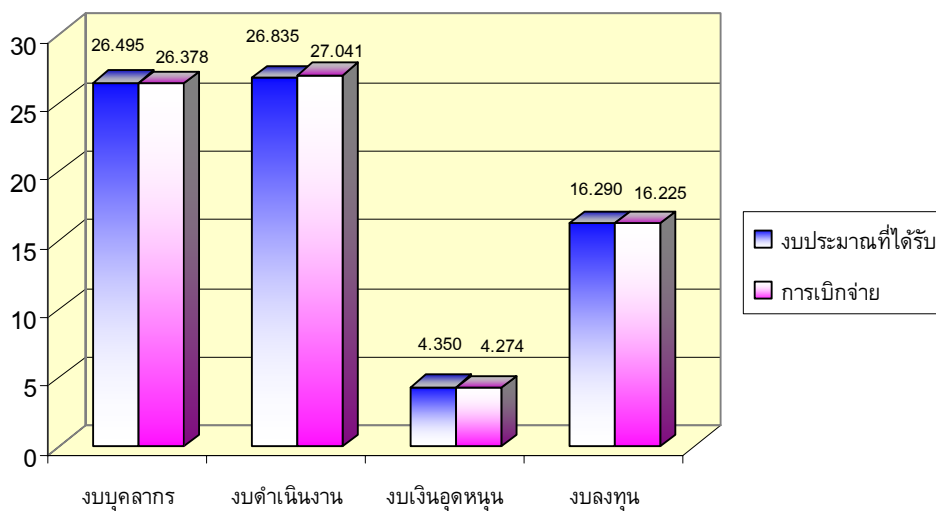
โดยงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประจำปี 2548 จำนวน 73.970 มีการเบิกจ่าย
ทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 99.93 ดังรายละเอียดการเบิกจ่ายจำแนกตามหมวดงบประมาณได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบรายจ่าย	งบประมาณ ที่ได้รับ	การเบิกจ่าย	เงินกันเหลือมปี	ร้อยละการใช้จ่าย งบประมาณ
งบบุคลากร	26.495	26.378	-	99.56
งบดำเนินงาน	26.835	27.041	-	100.77
งบเงินอุดหนุน	4.350	4.274	-	98.25
งบลงทุน	16.290	7.681	8.544	99.60
รวมทั้งสิ้น	73.970	65.374	8.544	99.93

กราฟเปรียบเทียบการใช้งบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท

ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติงาน

2.1 งานโครงการตามแนวพระราชดำริ

โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 โดยการเพาะขยายพันธุ์หญ้าแฝกชนิดต่างๆ และนำมาจัดปลูกปรับปรุงภูมิทัศน์ ในพื้นที่เปิดใหม่ที่ลาดชันและมีความเสี่ยงสูงในการพังทลายของดิน เพื่อสร้างความสมดุลแห่งธรรมชาติเกิดพื้นที่สีเขียว เกิดความสุนทรีย์ทางด้านภูมิทัศน์ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้หญ้าแฝก “พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ” ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยการจัดทำแผ่นพับ จำนวน 5,000 ฉบับ และจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ ในงานสัปดาห์วันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ณ อิมแพคอารีน่า เมืองทองธานี กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 18 – 23 ตุลาคม 2547 และในงานวันพ่อรักลูก ณ อุทยานการค้ากาดสวนแก้ว ระหว่างวันที่ 1 – 5 ธันวาคม 2547 ให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป นอกจากนี้องค์การฯ ได้มีการเชิญชวนเยาวชนและประชาชนร่วมกันปลูกหญ้าแฝกในโอกาสวันสำคัญอีกด้วย

โครงการออกแบบสวนพฤกษศาสตร์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัดนราธิวาส

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2542 ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ว่ามีพระประสงค์ที่จะให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีสวนพฤกษศาสตร์ สำหรับรวบรวมพันธุ์ไม้ประจำถิ่น เพื่อการศึกษา การนันทนาการ และการท่องเที่ยวของประชาชน ในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำใกล้บ้านและป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาสำนัก ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ประจำท้องถิ่น

ในการดำเนินงาน องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้รับมอบหมายให้จัดทำแผนที่ภูมิประเทศ การจัดทำเอกสารทางภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อการปรับปรุงภูมิทัศน์ และการวางผังในการรวบรวมพรรณไม้ได้เป็นไปตามรูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์ โดยที่โครงการนี้ เป็นการดำเนินการร่วมกับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งเป็นมิติใหม่ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

โครงการวิจัยกัญชงเพื่อพัฒนาศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจ

เมื่อคราวสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุข ประชาชนชาวไทยในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์ถักทอจากใยกัญชงที่ชาวบ้านนำมาถวายและจัดแสดงเป็นจำนวนมาก ซึ่งชาวบ้านได้ถวายรายงานว่า เป็นพืชพื้นบ้านที่มีอายุสั้น นิยมปลูกเพื่อใยถักทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม สามารถขึ้นได้ดีทั่วไป แต่เป็นพืชที่ต้องลักลอบปลูก เพราะอยู่ในข่ายเป็นพืชเสพติดต้องห้ามตามกฎหมาย

นักวิชาการได้ค้นคว้าและถวายข้อมูลเพิ่มเติมว่า ต้นกัญชงสามารถทำได้ทั้งเป็นเยื่อกระดาษและใยถักทอ เมล็ดให้แป้งและน้ำมันที่มีคุณภาพดี สามารถใช้เป็นอาหารและเครื่องสำอาง และยังพบว่ามีสาร Omega-3 เป็นสารสำคัญที่เป็นยารักษาโรคอยู่ด้วย จึงทรงมีพระราชดำริให้มีการศึกษาวิจัยกัญชงเพื่อพัฒนาศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยกัญชงเพื่อพัฒนาศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2548 โดยใช้พื้นที่ภายในขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 3 ไร่ สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง บ้านห้วยแม่เกี๋ยง ตำบลแม่ทะ อำเภอลำปาง จำนวน 1 ไร่ และศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า อำเภอลำปาง จังหวัดพิจิตร จำนวน 3 ไร่ โดยได้ทำการทดลองปลูกกัญชง 3 สายพันธุ์ คือ 1. สายพันธุ์ PS-NO.1 ไทย-เยอรมัน 2. สายพันธุ์ Germanica sativa และ 3. สายพันธุ์พบบระ NO.1 เพื่อเพิ่มจำนวนเมล็ดพันธุ์ให้เพียงพอต่อการปลูกในปีต่อไป

นอกจากนี้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพืชกัญชงให้แก่ประชาชนและผู้สนใจโดยทั่วไป โดยได้ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกัญชงให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งสำหรับประเทศไทยต่อไป

โครงการศึกษาความหลากหลายและนิเวศวิทยาของหิ้งห้อยในประเทศไทย

เป็นโครงการสืบเนื่องเมื่อคราวสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2539 ทรงมีพระราชเสาวนีย์ “ให้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของหิ้งห้อยกับระบบนิเวศให้ได้ทราบถึงวงจรชีวิตความหลากหลายและการเป็นตัวบ่งชี้ถึงสมดุลธรรมชาติ”

องค์การฯ จึงได้ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญด้านกีฏวิทยาในประเทศไทยจากหลายสถาบันเพื่อดำเนินงานศึกษาสำรวจในครั้งนี้

จากการวิจัยพบชนิดพันธุ์หิ้งห้อยของทั่วประเทศรวมกว่า 100 ชนิด ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างการจำแนกชนิดพันธุ์ให้ถูกต้องและยังได้ทราบถึงวงจรชีวิตขั้นตอนการเพาะเลี้ยงในห้องปฏิบัติการและข้อมูลเกี่ยวกับระบบนิเวศวิทยาของหิ้งห้อยของประเทศไทยอีกด้วย

2.2 ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานตามบันทึกข้อตกลง การประเมินผลการปฏิบัติงาน

มิติ / ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วง น้ำหนัก
1. การดำเนินงานตามนโยบาย	20		4.5000	
1.1 การมีส่วนร่วมในการสร้างพื้นที่สีเขียวที่มี คุณภาพ	10	4.00	4.0000	0.4000
- การจัดทำผังแม่บท (Conceptual Design)	6	4.00	4.0000	0.2400
- การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง/จัดให้มีพื้นที่ สีเขียว	4	4.00	4.0000	0.1600
1.2 การจัดทำแผนแม่บทสำหรับการส่งเสริม ให้มีส่วนสาธารณะและสวนพฤกษศาสตร์ ของประเทศไทย	10	2 พ.ย.47	5.0000	0.5000
2. ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ	50		4.1421	
<u>ตัวชี้วัดทางการเงิน</u>				
2.1 ค่าใช้จ่ายพนักงานต่อรายได้รวม	10	41.61	4.3900	0.4390
<u>ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน</u>				
2.2 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนชนิดพรรณ ไม้ไทย	10	17.1	4.1120	0.4112
- พรรณไม้หายาก	6	12.6	3.5200	0.2112
- พรรณไม้อื่นที่มีใช้พรรณไม้หายาก	4	23.9	5.0000	0.2000
2.3 ร้อยละของจำนวนต้นของพันธุ์ไม้จาก การขยายพันธุ์ไม้ทั้งหมด	5	57.7	4.4766	0.2238
- พันธุ์ไม้ที่ขยายพันธุ์ง่าย	2	77.62	4.5240	0.0905
- พันธุ์ไม้ที่ขยายพันธุ์ยาก	3	44.45	4.4450	0.1334

มิติ / ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วง น้ำหนัก
2.4 ผลงานทางวิชาการและโครงการ ศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์	8	4.78	4.7813	0.3825
- ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่	3	11	5.0000	0.1500
- โครงการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์	5	4.65	4.6500	0.2325
2.5 จำนวนข้อมูลพีชที่เพิ่มขึ้นในระบบ ฐานข้อมูล	5	5.0000	5.0000	0.2500
- ฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง	3	3,509	5.0000	0.1500
- ฐานข้อมูลพรรณไม้	2	1,026	5.0000	0.1000
2.6 การให้ความรู้ทางวิชาการแก่เยาวชนและ ประชาชนทั่วไป	12	2.8164	2.8164	0.3380
- จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้ทาง วิชาการ	4	94,493	2.4493	0.098
- จำนวนคน-ครั้งของนิทรรศการให้ความรู้	4	5	5.0000	0.2000
- ร้อยละของจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม สวนพฤกษศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น	4	-11	1.0000	0.0400
3. ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ	30		4.1950	
3.1 บทบาทของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ	6	3.3850	3.3850	0.2031
3.2 การบริหารความเสี่ยง	6	1.0000	1.0000	0.0600
3.3 การควบคุมภายในและการตรวจสอบ ภายใน	6	2.0432	2.0432	0.1226
3.4 การบริหารจัดการสารสนเทศ	6	1.7631	1.7631	0.1058
3.5 การบริหารทรัพยากรบุคคล	6	2.3823	2.3823	0.1429
น้ำหนักรวม	100		คะแนนเฉลี่ย	3.5789

หมายเหตุ ข้อมูลจากบันทึกข้อตกลงและประเมินผลการดำเนินงานของสำนัก
คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

2.3 ผลการปฏิบัติการภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีของ หน่วยงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ ข : การบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ความ
หลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

- กลยุทธ์ :
- สร้างกระบวนการเรียนรู้ สํารวจและจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทาง
ชีวภาพ องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณค่าการใช้ทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรชีวภาพ
อย่างยั่งยืน

ผลผลิตที่ 1 : การอนุรักษ์ วิจัย และขยายพันธุ์พืชไทย

 กิจกรรมหลัก : ศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์เชิงบูรณาการ
องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการศึกษาวิจัย ในโครงการต่างๆ ดังนี้

- โครงการคืนกล้วยไม้ประจำถิ่นสู่แหล่งกำเนิดในธรรมชาติ
(Native Orchids to Their Natural Habitats)

การดำเนินงาน :

รวบรวมพันธุ์กล้วยไม้ไทยเพื่ออนุรักษ์พันธุ์กรรมไม่ต่ำกว่า 10 ชนิด เพาะขยายพันธุ์
เพิ่มปริมาณต้นจิวไม่ต่ำกว่า 2,000 ต้นในแต่ละชนิด และการวิจัยหาสูตรอาหารที่เหมาะสมในการ
เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อทวีจำนวนกล้วยไม้แต่ละชนิด

ผลการดำเนินงาน :

ดำเนินการสำรวจรวบรวมชนิดพันธุ์กล้วยไม้ จำนวน 27 ชนิด เป็นกล้วยไม้พื้นเมือง
ของไทย จำนวน 11 ชนิด ได้แก่ นางอ้ว (Pectellis susannae) , เอื้องหินเลย (Coelogyne sp.) ,
Ascocentrum sp. , ไอยเรศ (Rhynchostylis retusa) , เข็มขาว (Ascocentrum sp.) , เอื้องเงิน
แดง (Dendrobium cariniferum) , Dendrobium sp. , รองเท้านารีอินทนนท์ (Paphiopedilum
villosum) , เอื้องโมก (Papilionanthes sp.) , เอื้องช้างน้าว (Dendrobium pulchellum) และ
Liparis sp. มีการจัดทำทะเบียนนำเข้า จำนวน 18 ทะเบียน และทำการเพาะขยายพันธุ์ได้

จำนวน 3,679 ต้นจิว และในเบื้องต้นได้ทำการวิจัยเพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการทำความสะอาดเชื้อที่ผิวและสูตรอาหารเพาะเลี้ยงเมล็ดที่เหมาะสม พบว่าการทำความสะอาดเชื้อที่ผิวของฝักกล้วยไม้อากาศใช้วิธีแช่ในสารละลายฆ่าเชื้อ คือ จุ่มในเอทิลแอลกอฮอล์ 70% ประมาณ 3-5 วินาที หลังจากนั้นแช่ในน้ำยาซักผ้าขาวที่ความเข้มข้น 10% ประมาณ 10 นาที หากเป็นฝักที่แตกแล้วหรือมีร่องรอยถูกเจาะทำลาย ทำความสะอาดเมล็ดได้โดยใช้วิธีปั่นสารให้ตกตะกอน อาหารเพาะเลี้ยงที่เหมาะสมสำหรับเพาะเมล็ดกล้วยไม้อากาศ ได้แก่สูตร Murashige and Skoog (1962) ดัดแปลงโดยเติมน้ำมะพร้าว 10% ส่วนกล้วยไม้ดินสูตรที่เหมาะสมคือ ½ Murashige and Skoog ขณะที่อาหารสูตรที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงต้นจิวกล้วยไม้ คือ สูตรอาหารของจิตราพรณ (พ.ศ. 2536) ในกรณีที่เกิดปัญหาอาหารเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอันมีผลมาจากการผลิตสารประกอบจำพวกฟีนอลิกส์โดยเนื้อเยื่อ การเติม activated charcoal ลงในอาหารเพาะเลี้ยงในช่วงพัฒนาการใดๆ จะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ดี สำหรับงานวิจัยเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ในสภาพปลอดเชื้อและงานวิจัยการปรับสภาพแวดล้อมต้นจิวหลังการย้ายออกจากขวด จะทำการดำเนินการในช่วงที่ 2 และ 3 ของโครงการ (ปีงบประมาณ 2549 และ 2550) ต่อไป

งบประมาณที่ใช้ : 157,836 บาท

ปัญหา - อุปสรรค : การปนเปื้อนจุลินทรีย์และการตายของพืช เนื่องจากกระแสไฟฟ้าขัดข้อง ถึงแม้จะมีเครื่องสำรองไฟแต่ก็เป็นระบบที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถทำงานต่อเนื่องได้ทันทีหลังไฟฟ้าดับ หรือ กระแสไฟฟ้าตก

ข้อเสนอแนะ : ให้มีการจัดการระบบสำรองไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ

● **โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวเขาเผ่าม้ง
ในบริเวณชายแดนไทย - ลาว**

การดำเนินงาน :

รวบรวมข้อมูลด้านพฤกษศาสตร์และการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรตามภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวเขาเผ่าม้ง ที่อยู่อาศัยตามหมู่บ้านในเขตชายแดนไทย-ลาว บ้านร่มเกล้า จ.พิษณุโลก พร้อมทั้งรวบรวม Living Collection , Herbarium Specimens ไม่ต่ำกว่า 150 ชนิด และทำการเพาะขยายพันธุ์พืชสมุนไพร จำนวน 10,000 กล้า

ผลการดำเนินงาน :

ดำเนินการสำรวจการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรของชาวเขาเผ่าม้ง หมู่บ้านร่มเกล้า ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพร จำนวน 151 ชนิด 74 วงศ์ โดยวงศ์ที่มีการใช้มากที่สุด คือ วงศ์ ZINGIBERCEAE อาทิเช่น ว่านชักมดลูก กระชายดำ หอมไก่ เปราะหอม ไพล ขิง เป็นต้น รองลงมา คือ วงศ์ PAPILIONACEAE อาทิเช่น ถั่วดินป่า เกิดขาว เครือตาปลา มะหิงเม่น เป็นต้น และ วงศ์ EUPHORBIACEAE อาทิเช่น เปล้าใหญ่ กระบือเจ็ดต้น ผักหวานบ้าน มะขามป้อม เป็นต้น

จากการสำรวจได้รวบรวมตัวอย่าง Living จำนวน 477 ตัวอย่าง และ Herbarium จำนวน 12 ตัวอย่าง ซึ่งได้ดำเนินการเพาะขยายพันธุ์เพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 15,000 ต้น และได้จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวม้งในการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจต้องการศึกษาค้นคว้าต่อไป

นอกจากนี้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้ส่งเสริมให้พืชบางชนิดเป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น กระชายดำ ว่านชักมดลูก ขะย้อมหลวง ซึ่งเป็นพืชที่ท้องตลาดในปัจจุบันต้องการ และยังช่วยให้ชุมชนชาวม้งได้เล็งเห็นความสำคัญพืชสมุนไพรของตนเอง ส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์มากขึ้นด้วย

งบประมาณที่ใช้ : 149,926 บาท

ปัญหา – อุปสรรค : สมุนไพรบางชนิดรู้จักแต่ชื่อท้องถิ่น ไม่ทราบชื่อวิทยาศาสตร์ และชาวเขาเผ่าม้งในพื้นที่ศึกษารู้จักสมุนไพรและสามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยลง จึงทำให้สมุนไพรสูญหายหรือหายากมากขึ้น เนื่องจากการใช้สมุนไพร จะต้องอาศัยการท่องจำและสืบทอดกันไม่มีการบันทึกไว้เป็นตำราที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ : จัดตั้งกลุ่มหรือจัดฝึกอบรมการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ให้กับประชาชนชาวเขาเผ่าม้ง ในพื้นที่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ประชาชน เยาวชน นักเรียน นักศึกษาที่สนใจได้เรียนรู้ถึงประโยชน์จากสมุนไพรและสืบทอดต่อไป

● **โครงการศึกษาทางพฤกษศาสตร์ของกกกระจุต (*Cyperus sp.*) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน**

การดำเนินงาน :

ศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ด้านสัณฐานวิทยา นิเวศวิทยา และขอบเขตการกระจายพันธุ์ของกกกระจุตในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุ์ นำมาเพาะขยายพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์

ผลการดำเนินงาน :

ได้ทำการศึกษาทางพฤกษศาสตร์กกกระจุต (*Lepironia articulate*) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ได้ทำการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดระยอง สระแก้ว จันทบุรี และในเขตพื้นที่ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสตูล กระบี่ พังงา ตรัง ภูเก็ต นราธิวาส นครศรีธรรมราช ชุมพร พัทลุง ปัตตานี ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี และ ระนอง เก็บรวบรวมตัวอย่าง Living จำนวน 480 ตัวอย่าง และทำการเพาะขยายพันธุ์ จำนวน 5,071 ต้น เพื่อศึกษาข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ นิเวศวิทยา การกระจายพันธุ์ของกกกระจุต และการนำมาใช้ประโยชน์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลการศึกษาพบว่า กกกระจุตมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่โดดเด่นแตกต่างจากกกชนิดอื่นที่อยู่ในวงศ์กก (Cyperaceae) คือ มีช่อดอกเดี่ยว ใบประดับทรงกระบอกปลายแหลม ลำต้นทรงกระบอกภายในเป็นช่องอากาศเนื่องจากมีเยื่อเกี่ยวพันตามขวาง เมื่อผ่าจะเห็นเป็นข้อปล้อง ส่วนกกชนิดอื่น มีช่อดอกประกอบ ใบประดับคล้ายใบหรือเป็นเส้นสั้นๆ ลำต้นเป็นสามเหลี่ยมมุมแหลม ทรงกระบอกหรือกึ่งทรงกระบอก ภายในลำต้นไม่มีเยื่อเกี่ยวพันตามขวาง

กกกระจุตที่พบในภาคตะวันออกและภาคใต้ มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ นิเวศวิทยา การกระจายพันธุ์ และการนำมาใช้ประโยชน์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน กกกระจุตในภาคตะวันออกพบมาในเขตพื้นที่จังหวัดระยองเพียงแห่งเดียว และในภาคใต้พบมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และที่พบมากรองลงมา ได้แก่ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี พัทลุง นราธิวาส และพังงา จังหวัดที่พบในปริมาณน้อย ได้แก่ จังหวัดสงขลา ปัตตานี สตูล และภูเก็ต และจังหวัดที่ไม่พบกกกระจุต ได้แก่ จังหวัดยะลา กระบี่ ตรัง และระนอง

การนำกกกระจุตมาใช้ประโยชน์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชาชนในภาคตะวันออกและภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน นับว่าเป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าแสดงออกถึงวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงยุคปัจจุบัน ในส่วนของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนนั้น พบว่าประชาชนในท้องถิ่นทั้งภาคตะวันออกและภาคใต้ นำกกกระจุตจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องโดยไม่มีการจัดปลูกแต่อย่างใด แต่จะใช้วิธีการอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีกกกระจุตขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังไม่มีการจัดการที่ชัดเจน มีเพียงส่วนน้อยที่

นำกกระจุตมาปลูกเพื่อใช้ประโยชน์ แต่ปริมาณกกระจุตที่ได้ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เช่น ที่ชุมชนทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ดังนั้น ชุมชนในท้องถิ่นจะต้องช่วยกันอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ และกกระจุตที่มีอยู่ใน แหล่งน้ำให้คงอยู่ โดยการเพาะขยายและปลูกบำรุงดูแลรักษา กกระจุต ในแหล่งน้ำธรรมชาติให้มี ปริมาณที่เพียงพอและคุณภาพที่ดีต่อการนำมาใช้ประโยชน์ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์จากกกระจุตได้อย่างยั่งยืนสืบไป

งบประมาณที่ใช้ : 148,708 บาท

ปัญหา - อุปสรรค : ในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ไม่สามารถเก็บบันทึกข้อมูลได้อย่าง ละเอียด ไม่สามารถค้ำแรมในพื้นที่ได้ เนื่องจากเกิดปัญหาความไม่สงบ ทำให้การเก็บบันทึก ข้อมูลได้ไม่เต็มที่ จึงเป็นปัญหาและอุปสรรค ประการหนึ่งของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ : เห็นควรให้มีการส่งเสริมประชากรในท้องถิ่นที่นำกกระจุตจากแหล่งน้ำ ธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น เช่น ควรนำมาปลูกเพื่อประโยชน์ แทนที่จะนำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์เพียงอย่าง เดียว

• โครงการสำรวจพืชและพืชทนเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การดำเนินงาน :

สำรวจและรวบรวมพรรณไม้ทนเค็ม ในรูปพรรณไม้แห้ง หรือตัวอย่างปลูกไม่น้อยกว่า 80 ชนิด ทำการเพาะขยายพันธุ์ไม้ทนเค็ม จำนวน 10 ชนิด 10,000 ต้น รวมทั้งบันทึกภาพประกอบ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการอ้างอิงของนักวิชาการ

ผลการดำเนินงาน :

ทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างพืชและพืชทนเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการออกสำรวจ 10 ครั้ง เก็บรวบรวมตัวอย่าง Living จำนวน 100 ชนิด และ Herbarium จำนวน 171 ชนิด ทำการเพาะขยายพันธุ์ จำนวน 10,557 ต้น นอกจากนี้ยังเก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์หรือกิ่งก้านเพื่อนำมาเพาะขยายพันธุ์อีก จำนวน 20 ชนิด

จากการสังเกตลักษณะภายนอกของพืช พบว่าพืชมีการปรับตัวให้ทนต่อสภาพความเค็ม 3 ลักษณะ คือ 1) มีลักษณะลำต้น กิ่งก้าน และใบ อวบ เช่น *Pluchea indica* (ขลุ้) และ *Sauropus bacciformis* (สร้อยนกเขา) เพื่อสะสมน้ำไว้ใช้ ซึ่งส่วนใหญ่มักพบในพืชที่ขึ้นบริเวณทะเลทราย 2) พืชมีการขับเกลือออกจากเซลล์ เมื่อพบว่ามีเกลืออยู่บนลำต้นหรือใบ 3) พืชมีการสะสมเกลือไว้ในเซลล์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสีใบจากสีเขียวเป็นสีแดงหรือน้ำตาล โดยพืชยังมีชีวิตอยู่รอด พืชส่วนใหญ่มักพบในช่วงฤดูฝนเนื่องจากสามารถเจริญอยู่ได้ เพราะมีปริมาณน้ำมากพอที่ทำให้ความเข้มข้นของเกลือลดลง พืชที่เป็นตัวบ่งชี้สภาพความเค็มได้ คือ *Azima sarmentosa* (หนามพุงดอ) *Maytenus marcanii* (หนามแดง) และ *Pluchea indica* (ขลุ้) เนื่องจากพบได้ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน และจากการวิเคราะห์ตัวอย่างดินจำนวน 20 แหล่ง พบว่ามีค่าการนำไฟฟ้าหน่วยเป็นมิลลิโวลต์ จำนวน 7 แหล่ง และค่าการนำไฟฟ้าหน่วยเป็นไมโครโวลต์ จำนวน 13 แหล่ง โดยที่บริเวณ บ้านเมืองเพี้ย ตำบลเมืองเพี้ย อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีค่าการนำไฟฟ้าสูงสุด คือ 6.25 มิลลิโวลต์ ในขณะที่บริเวณ บ้านขามเปี้ย ตำบลบ้านแฮด กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีค่าการนำไฟฟ้าต่ำสุด คือ 586 ไมโครโวลต์ เนื่องจากการเก็บตัวอย่างดินเก็บในช่วงฤดูที่แตกต่างกัน คือ หากเก็บตัวอย่างดินในช่วงฤดูแล้งจะทำให้ค่าการนำไฟฟ้าที่ได้สูง เนื่องจากมีความเข้มข้นของสารละลายสูง ตรงกันข้ามหากเก็บในช่วงฤดูฝนค่าการนำไฟฟ้าที่ได้ต่ำเนื่องจากมีความเข้มข้นของสารละลายต่ำ และเมื่อนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบจะได้ค่าที่แตกต่างกันมาก ดังนั้นจึงควรเก็บตัวอย่างในช่วงเดียวกัน

งบประมาณที่ใช้ : 497,773 บาท

ปัญหา – อุปสรรค :

1. พืชล้มลุกบางชนิดมีระยะการออกดอกหรือผลสุกเป็นอุปสรรคต่อการเก็บตัวอย่างเพื่อนำมาจำแนกชนิด
2. การเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวัดสภาพความเค็มของดินเก็บในเวลาและฤดูกาลที่แตกต่างกัน ทำให้มีความเค็มแตกต่างกันออกไป
3. การสังเกตดินที่มีความเค็มในพื้นที่บางช่วงเวลา โดยเฉพาะในฤดูฝน ไม่ค่อยชัดเจนนัก เนื่องจากมีน้ำชะล้างคราบเกลือออกไป

กิจกรรมหลัก : การเพาะขยายพันธุ์พืช

การดำเนินงาน :

ทำการเพาะขยายพันธุ์พืช จำนวน 740,000 ต้น เพื่อการพัฒนาพื้นที่ จัดแสดงให้ความรู้แก่ประชาชนที่เข้ามาเที่ยวชมสวน ปลูกเพิ่มเติมในวงศัไม้และพื้นที่เสื่อมโทรม เพื่อการอนุรักษ์เพื่อปล่อยคืนป่าภายในสวนฯ และเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรฯ

ผลการดำเนินงาน :

◆ ดำเนินการเพาะขยายพันธุ์ไม้ จำนวน 420,008 ต้น โดยแยกเป็นพันธุ์ไม้ทั่วไป จำนวน 331,249 ต้น และไม้หายาก จำนวน 88,759 ต้น เพื่อนำไปปลูกตกแต่งพื้นที่ให้สวยงาม จัดปลูกตามวงศัไม้เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรม จัดแสดงในโรงเรือนกระจก จัดปลูกตามเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ และแจกจ่ายให้กับประชาชน / หน่วยงานราชการ นอกจากนี้ ยังได้จัดจำหน่ายพันธุ์ไม้เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรฯ

หน่วยงาน	พันธุ์ไม้ทั่วไป (ต้น)	พันธุ์ไม้หายาก (ต้น)	รวม (ต้น)
- สำนักวิชาการ-วิจัย	8,335	48,180	56,515
- สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง	214,840	12,310	227,150
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก	48,230	19,350	67,580
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง	32,262	6,007	38,269
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น	27,582	2,912	30,494
รวม	331,249	88,759	420,008

งบประมาณที่ใช้ : 3,786,112 บาท

ปัญหา – อุปสรรค :

1. จำนวนต้นพันธุ์ไม้หายากที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวนน้อยจึงทำให้การเพาะขยายพันธุ์ได้จำนวนน้อย
2. จำนวนไม้หายากที่ได้จากการสำรวจ ส่วนใหญ่ได้กล้าไม้ที่มีขนาดเล็ก หรือเมล็ดซึ่งมีจำนวนน้อยและการเพาะขยายต้องใช้เวลานาน
3. การประสานงานระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตยังไม่ดีพอ
4. พันธุ์ไม้บางชนิดเพาะขยายพันธุ์ได้ในช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้มีเวลาเก็บเมล็ดพันธุ์จำกัดและแปรผันไปในแต่ละปี

ข้อเสนอแนะ :

1. ควรนำเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมาใช้ในการเพาะขยายพันธุ์ไม้หายากให้เพิ่มมากขึ้น
2. ควรมีการวางแผนการใช้พรรณไม้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพ
ทรัพยากรธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมและมีบูรณาการใน
ทุกระดับ

- กลยุทธ์ :**
- จัดการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แหล่งนันทนาการทางธรรมชาติให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นและเอกชนร่วมบริหารจัดการ
 - ส่งเสริมให้ชุมชนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ฟื้นฟู จัดการ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
 - บริการ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี แลกเปลี่ยนภูมิปัญญา รวมทั้งพัฒนาศักยภาพการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ผลผลิตที่ 2 : การให้บริการความรู้ด้านพฤกษศาสตร์

 กิจกรรมหลัก : ฝึกอบรมให้ความรู้และปลูกจิตสำนึก

การดำเนินงาน :

การปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชน ประชาชนในท้องถิ่น เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่กิจกรรมขององค์กรฯ ให้เป็นที่แพร่หลาย ทั้งในและนอกประเทศ รวมถึงการให้ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพรรณพืชได้อย่างชาญฉลาด และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศให้อยู่อย่างยั่งยืนสืบไป

ผลการดำเนินงาน :

ดำเนินการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ดังนี้

✿ การจัดกิจกรรมให้ความรู้

- ให้ความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ โดยการจัดบรรยายประกอบสื่อสารสนเทศในอาคารศูนย์สารนิเทศเป็นประจำทุกวัน จัดวิทยากรนำชมและบรรยายให้ความรู้ทางด้านพืชในเส้นทางศึกษาพรรณไม้ในสภาพธรรมชาติ ให้แก่เยาวชน นิสิต นักศึกษา และผู้เข้าเยี่ยมชมทั่วไป จำนวน 207,984 คน

- จัดฝึกอบรมเยาวชนเพื่อปลูกฝังกล่อมเกล่าให้เยาวชนตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติด้านพืช ในหลักสูตร “นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์” จำนวน 3 รุ่น โดยมีนักเรียนในจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียงเข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว จำนวน 238 คน

- จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 4 ครั้ง เพื่อเผยแพร่และให้ความรู้ทางพฤกษศาสตร์แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในหลักสูตร “นักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น” รุ่นที่ 10 หลักสูตร “แพทย์แผนไทย” รุ่นที่ 2 อบรมวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ และอบรมถ่ายภาพทางพฤกษศาสตร์ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น จำนวน 281 คน

- จัดฝึกอบรมผู้นำชุมชน ในหลักสูตร “ผู้นำชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 139 คน โดยเน้นให้ผู้นำชุมชนได้รับความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น พร้อมนี้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้มอบทุนการศึกษาให้เด็กนักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติดีจากโรงเรียนที่อยู่รอบพื้นที่ศูนย์รวมพรรณไม้ฯ จำนวน 5 ทุน โดยทุนดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.สง่า สรรพศรี เพื่อการวิจัย

- จัดกิจกรรมปลูกป่าเชิงอนุรักษ์ “โครงการคืนคุณภาพชีวิตให้แก่สังคม” ในระหว่างวันที่ 19-20 กรกฎาคม 2548 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 250 คน

- จัดบรรยายทางวิชาการ จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่

- ◆ เรื่อง “การรวบรวมพันธุ์และลักษณะสำคัญทางพฤกษศาสตร์ของบุกบางชนิดในประเทศไทย โดย อ.ทิพวัลย์ สุขุมลันนันทน์ และ เรื่อง “เห็ดป่าเมืองไทย” โดย อ.อรุณภรณ์ สะอาดสุด และ อ.รารุณี แสนหมี มีผู้เข้ารับฟังการบรรยาย จำนวน 68 คน

- ◆ เรื่อง “In vitro technology for plant conservation” โดย Dr. Eric Bunn มีผู้รับฟังการบรรยาย จำนวน 65 คน

- ◆ เรื่อง “Bryological Research in Finland” และ “Bryophyte Diversity” โดย Prof. Jaakko Hyvonen มีผู้เข้ารับฟังการบรรยาย จำนวน 20 คน

- ◆ เรื่อง “ระบบเกษตรทางเลือกตามแนวพระราชเสาวนีย์ : เกษตรอินทรีย์สู่ชุมชน” โดย นายเอก มณีใส และนายชยุตม์ โนนคำ มีผู้เข้ารับฟังการบรรยาย จำนวน 64 คน
 - ◆ เรื่อง “พืชวงศ์คล้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” โดย ดร.ปิยะเกษตร สุขสถาน และเรื่อง “ปาล์มในประเทศไทย” โดย ดร.รัชดา พงษ์สัตยาพิพัฒน์ มีผู้เข้ารับฟังการบรรยาย จำนวน 60 คน
 - ◆ เรื่อง “ระบบนิเวศน์ของศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า” โดย นายदनัย สรรพศรี มีผู้รับฟังการบรรยาย จำนวน 106 คน
 - ◆ เรื่อง “นิเวศวิทยาของพืช” ให้แก่นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โดย นายदनัย สรรพศรี มีผู้รับฟังการบรรยาย จำนวน 12 คน
 - ◆ เรื่อง “การสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุ์พืชในท้องถิ่น” ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดย นายदनัย สรรพศรี มีผู้รับฟังการบรรยาย จำนวน 29 คน
 - ◆ เรื่อง “ลูกเสียกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” โดย นายदनัย สรรพศรี มีผู้รับฟังการบรรยาย จำนวน 150 คน
 - ◆ เรื่อง “การอนุรักษ์พรรณไม้หายาก” โดย นายदनัย สรรพศรี มีผู้รับฟังการบรรยาย จำนวน 100 คน
 - จัดประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตอนเส้นใยและสีย้อมธรรมชาติ ณ โบราณคดี รีสอร์ท เชียงใหม่ โดยมีผู้เข้าประชุม จำนวน 272 คน
 - จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้พื้นฐานด้านพืช และปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนได้เล็งเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของพรรณไม้ไทยและสิ่งแวดล้อม ในวันสำคัญต่างๆ ดังนี้
 - ◆ งานวันรักต้นไม้ประจำปีแห่งชาติ มีผู้ เข้าร่วมงาน จำนวน 220 คน
 - ◆ งานเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคมหาราชมีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 1,200 คน
 - ◆ งานวันเด็กแห่งชาติ มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 1,000 คน
 - ◆ งานวันต้นไม้ประจำปีแห่งชาติ มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 400 คน
 - ◆ งานวันสุนทรภู่ มีผู้เข้าร่วม จำนวน 200 คน
 - ◆ งานเฉลิมพระเกียรติ 12 สิงหาคมหาราชินี มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 1,120 คน
- โดยมีการจัดกิจกรรมนำชมทัศนศึกษาพรรณไม้ตามเส้นทางป่าธรรมชาติ ร่วมกันปลูกหญ้าแฝกพืชอนุรักษ์ดินและน้ำในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมสนทนากาการเพื่อให้ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ และการออกร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสนับสนุนโครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ของราษฎรในท้องถิ่นอีกด้วย

- จัดโปรแกรมฝึกปฏิบัติงานในด้านงานพิเศษ งานเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ งานอนุรักษ์มิชานพีช งานจัดทำฐานข้อมูล งานพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน ให้แก่นักศึกษาจากสถาบันการศึกษา อาทิเช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมงคล วิทยาเขตน่าน วิทยาเขตบางพระ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 140 คน

- การให้บริการห้องสมุดทางพฤกษศาสตร์ เพื่อให้บริการศึกษา ค้นคว้า และสืบค้นข้อมูล และได้จัดหาเอกสาร ตำราทางวิชาการเพิ่มขึ้น จำนวน 18 รายการ โดยมีผู้เข้าใช้บริการจำนวน 582 คน

- จัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้ โดยทำเป็นคู่มือเพื่อแจกให้แก่ประชาชน/เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมและร่วมกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- ◆ คู่มือเยาวชนรักธรรมชาติรักษ์สิ่งแวดล้อม ในกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ จำนวน 4,000 เล่ม

- ◆ คู่มืออาสาสมัครนำชมสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 50 เล่ม

- ◆ คู่มือการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทางพฤกษศาสตร์และสิ่งแวดล้อม หลักสูตร “นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์” เพื่อเผยแพร่ในการจัดฝึกอบรมเยาวชน จำนวน 200 เล่ม

⊕ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

- ◆ จัดทำแผ่นพับ “หญ้าแฝก พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ” ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จำนวน 5,000 ฉบับ

- ◆ จัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ฉบับภาษาไทย จำนวน 5,000 เล่ม และ ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 5,000 เล่ม

- ◆ จัดทำแผ่นภาพพรรณไม้ไทย 10 ชนิด จำนวน 20,000 ฉบับ

- ◆ จัดทำสาส์น อ.ส.พ. ประจำปี 2548 จำนวน 14 ฉบับ

⊕ การจัดนิทรรศการ

- ◆ จัดนิทรรศการให้ความรู้ทางพฤกษศาสตร์ทั้งในและนอกองค์การ 21 ครั้ง ดังนี้

- ◆ นิทรรศการภายใน จำนวน 5 ครั้ง

- นิทรรศการสิ่งแวดล้อมนำรู้ ระหว่างวันที่ 1 – 12 มิถุนายน 2548 ณ อาคารศูนย์สารสนเทศ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่

- จัดนิทรรศการ ณ ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า จ.พิษณุโลก เรื่อง “ระบบนิเวศน์ของศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า” , เรื่อง “นิเวศวิทยาของพืช” , เรื่อง

“การสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุ์พืชในท้องถิ่น” และ เรื่อง “หญ้าแฝก”

♦ นิทรรศการภายนอก จำนวน 16 ครั้ง

- นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ “หญ้าแฝก พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ” และ
แนะนำองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ในงานสัปดาห์วันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งชาติ ณ อิมแพคอารีนาเมืองทองธานี กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 18 – 23
ตุลาคม 2547
- นิทรรศการ เรื่อง “การจัดสวนพฤกษศาสตร์” ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 10-14 พฤศจิกายน 2547
- นิทรรศการ เรื่อง “พรรณไม้ไทย” ณ สวนหลวง ร.9 กรุงเทพฯ ระหว่าง
วันที่ 15 – 30 พฤศจิกายน 2547
- นิทรรศการ เรื่อง “หญ้าแฝกพืชอนุรักษ์ดินและน้ำในพระราชดำริ” ในงานวันพ่อ
รักลูก ณ อุทยานการค้ากาดสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 – 5
ธันวาคม 2547
- นิทรรศการเผยแพร่ พรรณไม้เทิดพระนามและพระราชทานนาม ในงานประจำปี
ของโรงเรียนโกวิททวารังค์ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 29 – 31 ธันวาคม
2547
- นิทรรศการเผยแพร่องค์การสวนพฤกษศาสตร์และพรรณไม้ไทย ในงาน
ฤดูหนาวประจำปี จังหวัดเชียงใหม่ 2548 ระหว่างวันที่ 2 – 14 ม.ค.2548
- นิทรรศการเผยแพร่องค์การสวนพฤกษศาสตร์และไม้พืชมหัศจรรย์ ในงาน
ไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดเชียงใหม่ ณ สวนสาธารณะหนองบวหาด
จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 4 – 6 กุมภาพันธ์ 2548
- นิทรรศการเผยแพร่องค์การสวนพฤกษศาสตร์และพืชกัญชง พืชเศรษฐกิจชนิด
ใหม่ของประเทศไทย ณ โรงแรมแกรนด์มิราเคิล กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่
24 – 25 กุมภาพันธ์ 2548
- นิทรรศการกล้วยไม้ไทย ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลแอร์พอร์ตพลาซ่า
จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 4 – 7 มิถุนายน 2548
- นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับการ
อนุรักษ์พรรณไม้ไทยและนิทรรศการเผยแพร่องค์การสวนพฤกษศาสตร์
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 5 – 7 สิงหาคม 2548
- นิทรรศการเผยแพร่องค์การสวนพฤกษศาสตร์และพรรณไม้ไทย ในงาน
วันดอกไม้ประจำปีแห่งชาติ ครั้งที่ 19 ณ โรงแรมปาร์คนายเลิศ กรุงเทพฯ

ระหว่างวันที่ 26 – 28 สิงหาคม 2548

- นิทรรศการ เรื่อง “พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ” ณ โรงเรียนชาติตระการวิทยา จังหวัดพิษณุโลก ในวันที่ 13 ธันวาคม 2547
- นิทรรศการ เรื่อง “สมุนไพรร” ณ โรงเรียนบ้านนาเปอะ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ในวันที่ 27 ธันวาคม 2547
- นิทรรศการ เรื่อง “พรรณไม้ในวรรณคดีสุนทรภู่” และ “ความเป็นมาของศูนย์รวมพรรณไม้ จังหวัดระยอง” ณ อนุสาวรีย์สุนทรภู่ บ้านกร่ำ ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ระหว่างวันที่ 26 – 27 มิถุนายน 2548
- นิทรรศการ เรื่อง “ความเป็นมาของศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” และ “พืชสมุนไพรรและสรรพคุณ” ณ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ โรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ในวันที่ 8 มกราคม 2548

✚ เผยแพร่ความรู้ / ผลงานทางวิชาการ

- ◆ จัดทำเป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ รายงานการประชุมเฉลิมพระเกียรติฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, Newsletter เล่ม 13, หนังสือพรรณไม้ เล่ม 8, และเอกสารสมุนไพรรเล่ม 1
- ◆ ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ จำนวน 11 เรื่อง ดังนี้
 - ◆ Srisanga, P., Trisonthi, C. and Green, P.S. 2004. *Jasminum rufohirtum* Gagnep. (Oleaceae) , a new record for Thailand. Thai Forest Bulletin vol.32 : 146-148. Bangkok, Thailand. (December 2004)
 - ◆ Dransfield, J., Barford, A.S. and Pongsattayapipat, R. 2004. A preliminary checklist to Thai Palms. Thai Forest Bulletin vol.32 : 32-72. Bangkok, Thailand. (December 2004)
 - ◆ Shimizu, T. and Suksathan, P. 2004. Three New Species of Thai *Impatiens* (Balsaminaceae). Part 3. Bulletin of the National Science Museum. Series B (Botany) 30 (4) : 165-171. Tokyo, Japan. (December 2004)
 - ◆ Pedersen, H.A., Watthana, S., Suddee, S. and Sarirat, S. 2005. Breeding System, Post-Pollination Growth, and Seed Dispersal in *Gastrodia exilis* (Orchidaceae), Natural History Bulletin of the Siam Society, vol.52 No.1 : 9-26. Bangkok, Thailand. (30 March 2005)

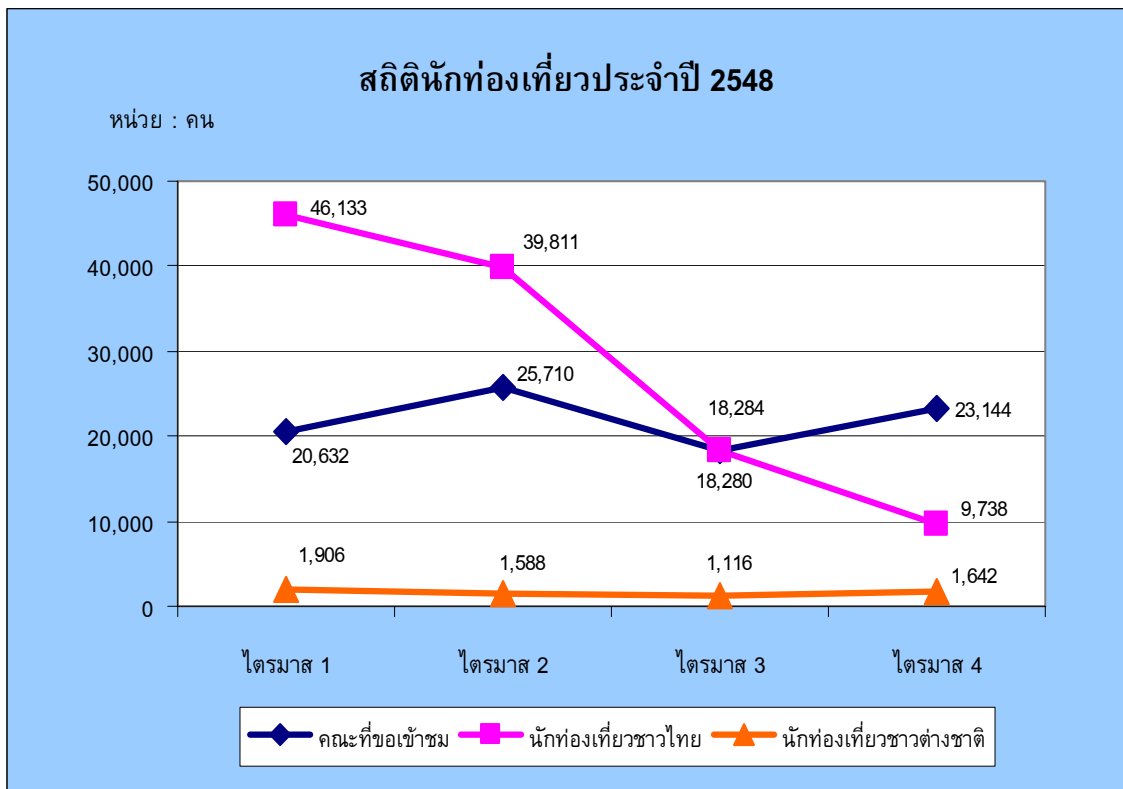
- ◆ Pongsattayapipat, R. 2005. On the Identities of Thai Sugar Palms. Palms, vol.49(1) : 5-14. (April 2005)
- ◆ Norsangsri, M., Chantaranothai, P. and Simpson, D. 2005. Progress in the revision of Poaceae subtribe Setariinae in Thailand : The 13th Flora of Thailand meeting. 11-15th July 2005, Department of Botany, Trinity College Dublin, Ireland. (12 July, 2005)
- ◆ La-Ongsri, W. 2005. The Nelumvonaceae and Nymphaeaceae in Thailand : The 13th Flora of Thailand meeting. 11-15th July 2005, Department of Botany, Trinity College Dublin, Ireland. (13 July, 2005)
- ◆ Maknoi, C., Sirirugsa, P. and Larsen, K. 2005. The genus *Curcuma* L. (Zingiberaceae) in Thailand : The 13th Flora of Thailand meeting. 11-15th July 2005, Department of Botany, Trinity College Dublin, Ireland. (14 July, 2005)
- ◆ Vessabutr, S. 2005. Plant Conservation Efforts in Thailand. Handout, the 2nd SEABG Workshop : Horticultural Practices for Botanical Gardens Staff. 22-25 August 2005, Queen Sirikit Botanic Garden, Chiang Mai, Thailand. (22 August, 2005)
- ◆ Pipitkul, S., Oo, Z.M., Bodeker, G. and Neumann, C. 2005. Traditional medicine and refugee women's health in the Thai-Myanmar border region. The first international conference on Women's Health & Asian Traditional Medicine (WHATMedicine). 23-25 August 2005, the Kuala Lumpur Convention Centre (KLCC), Kuala Lumpur, Malaysia. (22 – 25 August 2005)
- ◆ Watthana, S. 2005. Ecological Features and Conservation Biology of *Pomatocalpa naevata* (Orchidaceae). Natural History Bulletin of the Siam. Vol.52 no.2 : 201-215. Bangkok Thailand. (September 2005)

✚ **เผยแพร่ความรู้วิชาการผ่านระบบเครือข่าย Internet ใน Website :**
www.qsbg.org โดยการนำเสนอข้อมูลด้านการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการจัดกิจกรรม การประกวดราคา การสอบราคา บทความ/เอกสารทางวิชาการ และข้อมูลพรรณไม้ นอกจากนี้ ยังให้บริการระบบสืบค้นพรรณไม้ ระบบสืบค้นหนังสือห้องสมุด และบริการตอบคำถามทาง Internet ด้วย โดยจะทำการปรับปรุงเมนู และ Graphic ใหม่ จำนวน 24 หน้า เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูล

สถิตินักท่องเที่ยว

หน่วย : คน

ประเภท	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
คณะที่ขอเข้าชม	20,632	25,710	18,280	23,144	87,766
นักท่องเที่ยวชาวไทย	46,133	39,811	18,284	9,738	113,966
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	1,906	1,588	1,116	1,642	6,252
รวม	68,671	67,109	37,680	34,524	207,984

งบประมาณที่ใช้ : 4,639,555 บาท

ปัญหา – อุปสรรค :

1. การจัดกิจกรรมในช่วงฤดูฝน เป็นปัญหาและอุปสรรคจากธรรมชาติ ทำให้ประชาชนทั่วไปไม่สะดวกในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม แต่ประชาชนก็ยังให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอยู่เป็นจำนวนมากพอสมควร
2. จุดขาย จุดเข้าเยี่ยมชมภายในสวนฯ ไม่มีความโดดเด่นและหลากหลาย
3. ควรเพิ่มงบประมาณด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
4. วิทยาการบรรยายให้ความรู้ทางพฤกษศาสตร์ (ภาคสนาม) มีไม่เพียงพอต่อการรองรับผู้เข้าชมสวนฯ

ข้อเสนอแนะ :

ควรมีการจัดการประชุมแผนบูรณาการประจำเดือนร่วมกันในระดับผู้ปฏิบัติงานของแต่ละสำนักให้สนับสนุน และสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ในทิศทางเดียวกัน

กิจกรรมหลัก : พัฒนาสวนพฤกษศาสตร์และศูนย์รวมพรรณไม้

การดำเนินงาน :

การพัฒนาพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่ และศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก, จ.ระยอง และ จ.ขอนแก่น ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้หายาก พรรณไม้ประจำถิ่น เป็นแหล่งบริการให้ความรู้ทางด้านพืช เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติของเยาวชน และเป็นแหล่งนันทนาการสำหรับประชาชนในท้องถิ่น

ผลการดำเนินงาน :

ดำเนินงานในการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ทั้ง 4 แห่ง ในด้านต่างๆ มีดังนี้

✚ ด้านการพัฒนาพื้นที่

- ◆ ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ จำนวน 224 ไร่ ดังนี้
 - ◆ พัฒนาพื้นที่ภายในสวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ เพื่อเป็นแหล่งชมพรรณไม้ใหม่ จำนวน 22 ไร่ ได้แก่ แปลงรวบรวมพรรณไม้หัว แปลงรวบรวมไม้ดอกขาว และแปลงกระเจียว
 - ◆ พัฒนาพื้นที่ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และทัศนานิเวศน์พื้นที่ชุ่มน้ำ จำนวน 130 ไร่
 - ◆ จัดเตรียมพื้นที่ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก เพื่อปลูกรวบรวมจัดแสดงพรรณไม้ต่างๆ และพรรณไม้ในท้องถิ่น จำนวน 50 ไร่
 - ◆ ปรับปรุงพื้นที่ในสวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ เพื่อจัดทำค่ายพักแรม จำนวน 2 ไร่
 - ◆ ปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาพื้นที่เพื่อใช้เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำและทางบก สำหรับศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง จำนวน 20 ไร่
 - ◆ ปรับปรุงเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติในสวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ บริเวณแปลงไม้ดอกขาว-ทุ่งกระเจียว จำนวน 1,000 เมตร
 - ◆ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยฮวกป้อม และบริเวณเส้นทางเรือนไม้ใหญ่-เรือนกระจก เพื่อให้มีน้ำใช้ในการดำเนินงานของสวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ อย่างเพียงพอและทั่วถึง
 - ◆ จัดทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันพื้นที่เสียหายจากไฟป่าสำหรับสวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ ระยะทาง 15.50 กิโลเมตร และศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก ระยะทาง 13 กิโลเมตร
 - ◆ ก่อสร้างอาคารสำนักงานเพื่อใช้ปฏิบัติงานของศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง จำนวน 1 หลัง และก่อสร้างโรงเรือนเพาะชำ สำหรับศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง 1 หลัง และศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น จำนวน 2 หลัง

♦ ติดตั้งจานดาวเทียมอินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารสำหรับศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น

✚ ด้านการปลูกบำรุง

- ♦ ดำเนินการจัดปลูก/ตกแต่งพื้นที่ บริเวณทางเดินและเส้นทางสัญจรภายใน ด้วยไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 15,515 ต้น อาทิเช่น อะเจอราตุ้ม ฤาษีผสม ลิ้นมังกร บลูซัลเวีย บัลลูน ฟลาวเวอร์ พิทูเนีย แพงพวย บานไม่รู้โรย เต่าร้าง หมากเขี้ยว หมากเหลือง กล้วยพัด บานบุรี ทองอุไร พลับพลึง เป็นต้น เพื่อให้เกิดความสวยงามร่มรื่นแก่แขกผู้มาเยือน
- ♦ ดูแลและบำรุงรักษาไม้วงศ์ต่างๆ จำนวน 19 วงศ์ 3 กลุ่มพืช ดังนี้
 - ♦ วงศ์ไม้เดิม จำนวน 19 วงศ์ ได้แก่ ราชพฤกษ์ ประดู่ สะตอ กล้วย ชมพู ไม้คล้า เอลิโกเนีย อบเชย ยางพารา ขิงข่า มะเกลือ ประดู่ สนเขา ปาล์ม เตย บอน ไทร และพลับพลึง
 - ♦ กลุ่มพืช จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเฟิน กลุ่มวัลยชาติ กลุ่มพืชสมุนไพร
- ♦ จัดปลูกพรรณไม้เพื่อทดแทนพื้นที่บุกรุกเดิม จำนวน 1 ไร่ ได้แก่ เหลืองอินเดีย และเฟื่องฟ้า
- ♦ จัดปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน และปลูกต้นไม้ตามริมทาง เพื่อการอนุรักษ์ การฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำลำธาร และเพื่อความสวยงาม โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากราษฎรในพื้นที่

งบประมาณที่ใช้ : 24,156,419 บาท

ปัญหา – อุปสรรค :

1. ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านพรรณไม้ และแรงงานในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ สำหรับศูนย์รวมพรรณไม้ประจำภูมิภาค ซึ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการพัฒนา
2. การบุกรุกพื้นที่สาธารณะประโยชน์โดยเอกชน ทำให้การดำเนินงานในการปรับปรุงพื้นที่มีปัญหา เนื่องจากแนวเขตพื้นที่ดำเนินการไม่ชัดเจน แต่ก็สามารถดำเนินการได้ในการพัฒนาและจัดเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกต้นไม้ในปีต่อไป ส่วนงานก่อสร้างอาคารสำนักงานศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง ยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากผู้รับจ้างก่อสร้างขาดสภาพคล่อง ตามสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงจากปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นราคา จำเป็นต้องเร่งรัดผู้รับจ้างให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จ

ข้อเสนอแนะ : เห็นควรให้มีการวางแผนและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับจ้างให้มีความพร้อมในทุกด้าน เพื่อเข้ารับดำเนินการงานต่างๆ ขององค์กรฯ ในปีต่อไป เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาซ้ำๆ อย่างปัจจุบัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ จ : การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

- กลยุทธ์ :**
- ปรับปรุงโครงสร้าง ระบบและกระบวนการทำงาน รวมทั้งกฎระเบียบด้านทรัพยากรธรรมชาติให้มีความเหมาะสมและทันสมัย ควบคู่ไปกับการเพิ่มขีดสมรรถนะบุคลากรทั้งในด้านกฎหมาย ด้านบริหาร ด้านวิชาการ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การตัดสินใจและการบริการด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย รวมทั้งบูรณาการเครือข่ายข้อมูลให้เกิดความเชื่อมโยง
 - การพัฒนากลไก แผน มาตรการและระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานและบริหารสินทรัพย์ เพื่อสนับสนุนและผลักดันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและกระทรวงให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

ผลผลิตที่ 3 : การให้บริการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรประมงพืช

กิจกรรมหลักที่ 1 : พัฒนาและให้บริการระบบฐานข้อมูลพืช

การดำเนินงาน :

รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลทรัพยากรพืชไว้ในฐานข้อมูล โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการข้อมูล และพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหน่วยงานต่างๆ ภายในและหน่วยงานอื่นๆ และการให้บริการกับประชาชนในการศึกษา ค้นคว้า

ผลการดำเนินงาน :

✚ ปรับปรุงระบบเครือข่ายใยแก้วนำแสงภายในและติดตั้งชุมสายโทรศัพท์

จัดตั้งศูนย์สารสนเทศด้านพฤกษศาสตร์ โดยการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงและซอฟต์แวร์สำหรับใช้ในศูนย์สารสนเทศ และปรับปรุงระบบเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งภายในและภายนอกได้อย่างรวดเร็ว เพื่อการให้บริการข้อมูลทางด้านพฤกษศาสตร์แก่ประชาชน

⊕ **ฐานข้อมูล Gene Bank** ของเมล็ดพันธุ์ไม้ป่าที่มีศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจ หรือเป็นแหล่งเชื้อพันธุกรรมสำหรับใช้ในงานปรับปรุงพันธุ์พืชเศรษฐกิจ

ในปีงบประมาณ 2548 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้ดำเนินการออกแบบโครงสร้าง ฐานข้อมูล จำนวน 2 ฐาน ได้แก่ ฐานข้อมูล Accession number และ ฐานข้อมูลการกระจาย พรรณ (Living in garden) โดยทำการนำข้อมูลเข้าฐาน จำนวน 1,173 record รวมทั้ง ดำเนินการการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูล จาก File Maker Pro เป็น Access 2000 และพัฒนา Form บน Web. โดยใช้ ASP เพื่อพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

⊕ **ฐานข้อมูลพรรณไม้**

เป็นการรวบรวมข้อมูลพรรณไม้ที่จัดปลูก/แสดง ภายในสวนพฤกษศาสตร์ โดยจำแนก เป็นพรรณพืชที่นำเข้ามาเพื่อการอนุรักษ์ (Accession no.) พรรณไม้มีชีวิต (Living collection) และพรรณไม้แห้ง (Herbarium specimens) จัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อให้นักวิชาการใช้ในการสืบค้น และอ้างอิงข้อมูลการศึกษาทางอนุกรมวิธานพืช โดยในปีงบประมาณ 2548 ได้ดำเนินการนำข้อมูล เข้าในระบบฐานข้อมูลพรรณไม้ จำนวน 1,026 รายการ และฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง จำนวน 3,509 รายการ

⊕ **ฐานข้อมูลพื้นฐานด้านการบริหารจัดการ**

องค์การฯ จัดทำฐานข้อมูลด้านการบริหารจัดการ โดยมีศูนย์ปฏิบัติการขององค์การ (DOC) เพื่อทำการเชื่อมโยงข้อมูลด้านบุคลากร สถิติผู้เข้าเยี่ยมชม โครงการ รายได้ และงบประมาณ ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ไปยังศูนย์ปฏิบัติการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายของรัฐบาล

งบประมาณที่ใช้ : 1,045,526 บาท

กิจกรรมหลักที่ 2 : ศึกษาและให้บริการอนุกรมวิธานพืช

การดำเนินงาน :

ออกสำรวจและจัดเก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ที่ได้จากการสำรวจ เพื่อนำมาตรวจสอบ รายชื่อที่ถูกต้อง พร้อมจำแนกชนิดพันธุ์ และลงทะเบียนเพื่อสะดวกในการสืบค้นอ้างอิง

ผลการดำเนินงาน :

ทำการศึกษาทางอนุกรมวิธานพืช ดังนี้

⊕ **สำรวจและเก็บรวบรวมพรรณไม้**

ดำเนินการออกสำรวจและเก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้มารวบรวมไว้ในสวนพฤกษ-
ศาสตร์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 101 ครั้ง โดยจัดเก็บตัวอย่างแห้ง จำนวน 1,017 ตัวอย่าง ตัวอย่างดอง
จำนวน 61 ตัวอย่าง ดังนี้

♦ **สำรวจและเก็บตัวอย่างพรรณไม้ภายในพื้นที่** จำนวน 68 ครั้ง รวบรวมตัวอย่างแห้ง
ได้ จำนวน 502 ตัวอย่าง และตัวอย่างดอง จำนวน 56 ตัวอย่าง อาทิเช่น ก่อช้าง ตะค้า กระบก
หาดขนุน ตุ่มแต่น และ ประดู่ส้ม เป็นต้น

♦ **สำรวจและเก็บตัวอย่างพรรณไม้นอกพื้นที่** ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน
จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดสกลนคร จังหวัดจันทบุรี จังหวัด
นครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสตูล จังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัด
ภูเก็ต จังหวัดตาก และ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 33 ครั้ง โดยรวบรวมตัวอย่างแห้ง จำนวน 515
ตัวอย่าง และ ตัวอย่างดอง จำนวน 5 ตัวอย่าง อาทิเช่น วงศ์ Moraceae Euphorbiaceae
Moringaceae Caesalpiniiaceae Ebenaceae Anacardiaceae Bignoniaceae Acanthaceae และ
Combretaceae เป็นต้น

หน่วยงาน	จำนวน การออกสำรวจ (ครั้ง)	จำนวน พรรณไม้แห้ง (ตัวอย่าง)	จำนวน พรรณไม้ดอง (ตัวอย่าง)
การสำรวจพรรณไม้ภายในพื้นที่	68	502	56
- สำนักวิชาการ-วิจัย	20	274	23
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก	12	84	27
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง	36	144	6
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น	-	-	-
การสำรวจพรรณไม้นอกพื้นที่	33	515	5
- สำนักวิชาการ-วิจัย	12	168	-
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก	8	8	-
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง	5	152	5
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น	8	187	-

⊕ จัดเก็บต้นกล้า (Living)

สำนักพัฒนาและปลูกป่าฯ ได้ดำเนินการจัดเก็บกล้วยไม้ กระเจียว และบุกคางคก จากพื้นที่ก่อสร้างเขื่อนแควน้อย จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 220,200 ต้น นำมาอนุบาลและจัดปลูกในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อ.แมริม จ.เชียงใหม่

⊕ ศึกษา / ตรวจสอบข้อมูลพรรณไม้

จากการสำรวจได้จัดเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง จำนวน 2,003 ตัวอย่าง เพื่อนำมาตรวจสอบรายชื่อที่ถูกต้อง พร้อมจำแนกชนิดพันธุ์ และลงทะเบียนเพื่อสะดวกในการสืบค้นอ้างอิง และจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้ต่อไป โดยเก็บรวบรวมไว้ในห้องเก็บตัวอย่าง นอกจากนี้ ยังจัดเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมในรูปของพรรณไม้ดอง จำนวน 54 ตัวอย่าง และ living จำนวน 2,818 ตัวอย่าง เพื่อการศึกษาเพิ่มเติมภายหลัง อาทิเช่น พืชกลุ่มกล้วยไม้ ชิง-ซ่า บัว และแตง เป็นต้น

หน่วยงาน	การศึกษา / ตรวจสอบข้อมูลพรรณไม้ (ตัวอย่าง)		
	ตัวอย่างแห้ง	ตัวอย่างดอง	LIVING
- สำนักวิชาการ-วิจัย	1,406	19	1,691
- สำนักพัฒนาและปลูกป่าฯ	-	-	55
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก	307	5	835
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง	290	30	134
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น	-	-	103
รวม	2,003	54	2,818

⊕ จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้

จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้ จำนวน 4,232 ป้าย สำหรับติดตั้งภายในสวนพฤกษศาสตร์ บริเวณพื้นที่สวนรุกขชาติ วัลยชาติ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ กลุ่มอาคารเรือนกระจก และทดแทนป้ายเดิมที่ชำรุด เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้เข้ามาศึกษาพรรณไม้ภายในสวนฯ นอกจากนี้ ยังจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้ให้แก่สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 740 ป้าย

⊕ แลกเปลี่ยนตัวอย่างพรรณไม้

แลกเปลี่ยนตัวอย่างพรรณไม้กับหน่วยงานอื่น เช่น หอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติฯ และ The Makino Botanical Garden Japan โดยแบ่งเป็นตัวอย่างพรรณไม้แห้ง จำนวน 4,108 ตัวอย่าง และตัวอย่าง living จำนวน 4,887 ตัวอย่าง

หน่วยงาน	การแลกเปลี่ยนตัวอย่างพรรณไม้ (ตัวอย่าง)		
	แห้ง	ดอง	LIVING
- สำนักวิชาการ-วิจัย	4,008	-	-
- สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง	-	-	362
- ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง	100	-	4,525
รวม	4,108	-	4,887

งบประมาณที่ใช้ : 1,382,223 บาท

ปัญหา – อุปสรรค :

พรรณไม้อัดแห้งขึ้นราในช่วงฤดูฝน และในช่วงฤดูฝนไม่สะดวกต่อการเดินทางไปสำรวจพรรณไม้ในเรื่องความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ :

ควรมีการปรับปรุงห้องเก็บตัวอย่างพรรณไม้ให้เป็นห้องที่สามารถควบคุมความชื้นได้

กิจกรรมหลักที่ 3 : การบริหารและอำนวยการ

การดำเนินงาน :

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ทั้งระบบเครือข่ายภายในและการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ให้สอดคล้องการภาวะการณ์ในปัจจุบัน ที่จะต้องได้รับข้อมูลที่รวดเร็วและฉับไว การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้สนองยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

ผลการดำเนินงาน :

การบริหารงานของ อ.ส.พ. ดำเนินการโดยผู้อำนวยการ ซึ่งกำกับดูแลและมอบนโยบายในการดำเนินงานโดยคณะกรรมการองค์การฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในช่วงปี 2548 ได้ดำเนินการดังนี้

⊕ การพัฒนาระบบงาน

- ◆ เข้าสู่ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานรัฐวิสาหกิจ ของกระทรวงการคลัง ด้วยการจัดทำบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานประจำปี 2548 และกำหนดตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานใน 3 ประเด็นหลัก คือ การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ผลการดำเนินงานในด้านการเงิน และไม่ใช้การเงิน และการบริหารจัดการองค์กร

- ◆ จัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินงานด้านต่างๆ และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งการจัดทำร่างคู่มือการบริหารความเสี่ยงขององค์กรฯ
- ◆ จัดทำร่างคู่มือการวางระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ เป็นไปตามมาตรฐาน แผน และกฎระเบียบที่กำหนด
- ◆ จัดทำระเบียบและข้อบังคับในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ
- ◆ จัดทำแผนค่าของงบประมาณขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ประจำปี 2549 และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
- ◆ ดำเนินการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับการจัดสรรประจำปี ให้เป็นไปตามนโยบายเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาล และให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรฯ
- ◆ จัดประชุมคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 12 ครั้ง และดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการ / อนุกรรมการ อีก 8 คณะ
- ◆ บริหารงานคลัง การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การพัสดุ ให้มีความคล่องตัว รวดเร็ว ถูกต้องและโปร่งใส
- ◆ จัดทำหนังสือรายงานประจำปีงบประมาณ 2547 เผยแพร่ให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 500 เล่ม

⊕ การพัฒนาบุคลากร

ดำเนินการในด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรฯ ดังนี้

❖ ส่งเสริมพนักงาน/ลูกจ้าง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านการศึกษา

ส่งเสริมให้พนักงานขององค์กรฯ ได้รับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน ในสาขาต่างๆ กับสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ดังนี้

- ◆ พี่ชวงศ์บัวและไม้น้ำ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : นางสาวอรนุช ละอองศรี
- ◆ พี่ชวงศ์ชิง-ซ่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : นายจรูญ มากน้อย
- ◆ พี่ชวงศ์หญ้าและวัชพืช มหาวิทยาลัยขอนแก่น : นายมณฑล นอแสงศรี
- ◆ แมลง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : นายสมยศ ทิลาล้อม

2) การฝึกอบรม

◆ ภายในประเทศ

- ◆ อบรมการใช้โปรแกรม GFMS ผ่านระบบ EXCEL LOADER
- ◆ อบรม หลักสูตร “การบัญชีเพื่อการบริหารสมัยใหม่”
- ◆ อบรม หลักสูตร “การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำบัญชีและตรวจสอบ”
- ◆ อบรมการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
- ◆ อบรมหลักสูตรเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การวิจัยเชิงประเมินผล”
- ◆ อบรม หลักสูตร “การคำนวณต้นทุนการผลิตสำหรับส่วนราชการ”
- ◆ อบรม เรื่อง “การใช้โคโตะซานในการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ”
- ◆ อบรมโครงการศูนย์บริการประชาชน
- ◆ อบรมระบบสารสนเทศเพื่อการอำนวยการบริหาร
- ◆ อบรมการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปขั้นกลางเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล
- ◆ อบรมหลักสูตร “สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต”
- ◆ อบรมหลักสูตร “การใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลกฎหมาย”
- ◆ อบรมภูมิสารสนเทศ หลักสูตร “การวิเคราะห์และทำแผนที่ด้วยข้อมูล

ดาวเทียมรายละเอียดสูง”

- ◆ อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การติดตั้งและใช้เครื่องมีวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน

◆ ภายนอกประเทศ

- ◆ อบรมหลักสูตร “Soil Conservation and Soil Fertility Management Course Selandia College Denmark ประเทศเดนมาร์ก ในระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน – 19 กันยายน 2548

3) ประชุม/สัมมนา

◆ ภายในประเทศ

- ◆ ประชุมพัฒนาบูรณาการแผนประชาสัมพันธ์ ณ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2547
- ◆ ประชุม IUCN-World Conservation Congress ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ระหว่างวันที่ 17-25 พฤศจิกายน 2547
- ◆ สัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง “ศาสตร์ของน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพและความงาม” วันที่ 9 ธันวาคม 2547

- ◆ สัมมนา เรื่อง “แนวทางและขั้นตอนการเสนองบประมาณประจำปี 2549 ของรัฐวิสาหกิจ” ในระหว่างวันที่ 11 – 13 มกราคม 2548
- ◆ สัมมนาวิชาการ เรื่อง “ความเสี่ยง ภัยพิบัติที่องค์กรป้องกันได้” ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างวันที่ 27 – 29 มีนาคม 2548
- ◆ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดปัญหาและอุปสรรคด้านกฎระเบียบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐ สำนักคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ” วันที่ 7 เมษายน 2548
- ◆ ประชุมสัมมนาการดำเนินการด้านความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ณ กรมบัญชีกลาง วันที่ 2 มิถุนายน 2548
- ◆ สัมมนา เรื่อง “กระบวนการเกณฑ์และเครื่องมือในการประเมินผลการวิจัยของประเทศตามมิติ ครม.” ณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 6 – 7 กรกฎาคม 2548
- ◆ สัมมนา เรื่อง “การประชาสัมพันธ์บทเรียนวิจัยออนไลน์ (E-Learning)” วันที่ 17 สิงหาคม 2548
- ◆ สัมมนา เรื่อง “ก้าวทันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” ในระหว่างวันที่ 15 – 19 กันยายน 2548

◆ ภายนอกประเทศ

- ◆ เข้าร่วมประชุม โครงการศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และร่วมสำรวจพันธุ์ไม้กลุ่มกุหลาบพันปี ณ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 13 - 24 กรกฎาคม 2548
- ◆ เข้าร่วมประชุมและศึกษาดูงานทางวิชาการ ในการประชุมนานาชาติ “Women’s Health & Asian Traditional Medicine ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 21 - 27 สิงหาคม 2548

4) การศึกษาดูงาน

- ◆ การศึกษาดูงานภายในประเทศ จำนวน 2 ครั้ง
 - ◆ การศึกษาดูงานด้านศูนย์ข้อมูลพืช การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ณ ศูนย์ข้อมูลมติชน, กรมควบคุมมลพิษ, กรมประมง, ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบางแสน ในระหว่างวันที่ 24 – 28 พฤษภาคม 2548 จำนวน 8 คน
 - ◆ การศึกษาดูงานของพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน 40 คน ในระหว่างวันที่ 3 - 6 กันยายน 2548 โดยดูงานเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ศูนย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จังหวัดเพชรบุรี อุทยานการศึกษาวัฒนาการ์เด็นท์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาดูงานด้านสวนสมุนไพร สวนไม้ประดับ ไม้กินได้ ที่ใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้น

แนวคิดในการจัดทำสวน การจัดการ รวมทั้งการสาธิตการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า

❖ จัดฝึกอบรม/สัมมนา เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กรฯ

◆ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การบริหารความเสี่ยง” เพื่อให้พนักงานได้รับความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานประจำวันให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย อาจารย์ รัชฎาภา อานันตะ และ ดร.อภิชาติ โสภางแดง จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นวิทยากรบรรยาย ในวันที่ 22 เมษายน 2548 ณ ศูนย์สารสนเทศ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งมีพนักงานเข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 30 คน

◆ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดทำระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง” เพื่อให้พนักงานได้รับความรู้ ความเข้าใจ และร่วมกันดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน โดย อาจารย์ รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม และหน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวิทยากรบรรยาย ในระหว่างวันที่ 2-3 มิถุนายน 2548 ณ โรงแรมโบทานิค ซึ่งมีพนักงานเข้าร่วมสัมมนาครั้งนี้ จำนวน 45 คน

❖ การสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรฯ

◆ เพื่อการวางแผนกลยุทธ์ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ โดย อาจารย์ เกศรา ใจจันทร์ และอาจารย์ เทียน เลรามัญ จากมหาวิทยาลัยพายัพ โดยการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึกและออกแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านการให้บริการและความพึงพอใจที่มีต่อองค์การสวนพฤกษศาสตร์ จากผู้รับบริการประเภทต่างๆ ได้แก่ นักวิชาการ นักศึกษาที่เกี่ยวข้อง บริษัทท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และประชาชนในละแวกใกล้เคียง เพื่อจะได้รวบรวมเป็นข้อมูลในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์

❖ การปรับปรุงแผนกลยุทธ์ขององค์กรฯ

◆ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดทำแผนกลยุทธ์ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ปี 2548 – 2551” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการระดมความคิดของพนักงานในการปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานขององค์กรฯ

⊕ การพัฒนารายได้

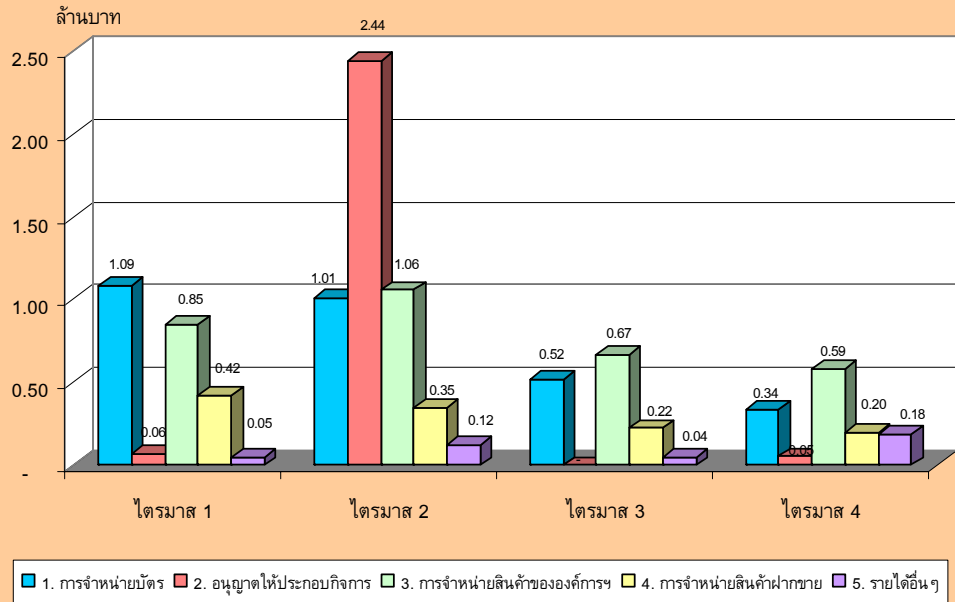
ดำเนินการจัดเก็บรายได้จากการดำเนินงานและการให้บริการขององค์กรฯ จำนวน 10.26 ล้านบาท ดังนี้

- ♦ จัดจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 2.96 ล้านบาท
- ♦ ให้สิทธิเอกชนเข้าประกอบกิจการในพื้นที่ศูนย์ฝึกรบและสัมมนา จำนวน 2.55 ล้านบาท
- ♦ จำหน่ายสินค้าขององค์กรฯ อาทิเช่น หนังสือพรรณไม้ หนังสือพรรณไม้น้ำบึงบอระเพ็ด โปสเตอร์ เสื้อ และพันธุ์ไม้ จำนวน 3.17 ล้านบาท
- ♦ จำหน่ายสินค้าฝากขายจากชุมชน อาทิเช่น ผลิตภัณฑ์กระดาษสา เครื่องสำอางค์ที่ผลิตจากสมุนไพร และของที่ระลึกต่างๆ จำนวน 1.19 ล้านบาท
- ♦ รายได้อื่นๆ จำนวน 0.39 ล้านบาท อาทิ ค่าเช่าห้องประชุม ค่าลงทะเบียน ค่าจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้

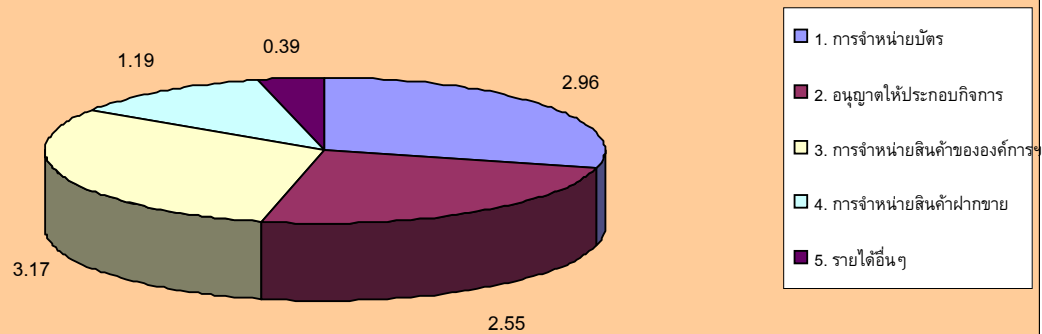
หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
การจำหน่ายบัตร	1.09	1.01	0.52	0.34	2.96
การอนุญาตให้ประกอบกิจการ	0.06	2.44	-	0.05	2.55
การจำหน่ายสินค้าขององค์กรฯ	0.85	1.06	0.67	0.59	3.17
การจำหน่ายสินค้าฝากขาย	0.42	0.35	0.22	0.20	1.19
รายได้อื่นๆ	0.05	0.12	0.04	0.18	0.39
รวม	2.47	4.99	1.46	1.35	10.26

สถิติการจัดเก็บรายได้ปี 2548

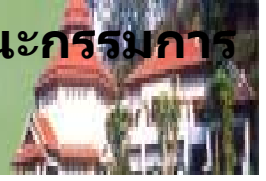

รายได้จากการดำเนินงานแยกตามประเภท

งบประมาณที่ใช้ : 25,053,877 บาท

ส่วนที่ 3 : รายงานการเงินและรายงานคณะกรรมการ ตรวจสอบ

รายงานการเงินปี 2547 - 2548

รายงานการกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบองค์การ สวนพฤกษศาสตร์ ปิงปประมาณ 2548

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ
องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ตามคำสั่งที่ 2 / 2547 สั ง ญ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2547 ประกอบด้วย

1. นางอรอนงค์	มณีกาญจน์	ประธานกรรมการ
2. ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์	อังสิทธิ์	กรรมการ
3. นายสหัส	บุญญาวิวัฒน์	กรรมการ
4. นางกาญจนา	สุรเกียรติ	เลขานุการ

ในปีงบประมาณ 2548 คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้จัดประชุม จำนวน 10 ครั้ง และได้
รายงานต่อคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ทุกไตรมาส สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของ
คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้ดังนี้

1. สอบทานความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตัวเลขในรายงานทางการเงิน ข้อตรวจพบ

1.1 งบการเงินประจำปี 2547 : งบการเงินประจำเดือน และ งบการเงินประจำไตรมาส
(ปีงบประมาณ 2548) การสอบทานพบว่า งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีทั่วไป มี
การเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามหลักการบัญชีที่
รับรองทั่วไป

1.2 รายงานการจัดเก็บรายได้ประจำเดือน : จากการสอบทานพบว่า ข้อมูลไม่ครบถ้วน
เนื่องจากขาดการประสานงานที่ีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการรายงานบางรายการข้อมูล
คลาดเคลื่อนกับรายงานทางบัญชี เนื่องจากขาดการตรวจสอบทบทวนความถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ : คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้ให้ความเห็นและแนวทางปฏิบัติให้
องค์การฯ กำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ตรวจสอบรายงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อย่างสม่ำเสมอ

2. สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และ นโยบายที่คณะกรรมการองค์การฯ กำหนด

ข้อตรวจพบ

2.1 รายงานงบการเงินประจำเดือน (ปีงบประมาณ 2548) : รายงานเพียงเดือน
ตุลาคม 2547 – กรกฎาคม 2548 ส่วนงบการเงินรายไตรมาส รายงานเพียงไตรมาสที่ 1 และ
2 / 2548 เท่านั้น

2.2 ลูกหนี้เงินยืมราชการค้างชำระเกินกำหนดเวลาตามสัญญา

2.3 ดำรงเงินสดย่อยคงเหลือไว้ต่ำจนขาดสภาพคล่อง ไม่มีเงินจ่ายตามใบสำคัญ ซึ่งไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการตั้งเงินสดย่อย

2.4 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายด้านบริหาร ในภาพรวมเบิกจ่ายได้ตามแผนการใช้จ่ายเงิน ส่วนค่าใช้จ่ายด้านงบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ เบิกจ่ายครบทุกรายการ คงเหลือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างเบิกจ่ายเพียง 22.79% และกันเงินไว้จ่ายในปีงบประมาณ 2549 จำนวน 8,544,200 บาท

2.5 การปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงาน ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยจัดตั้งคณะกรรมการรณรงค์และประเมินผลการประหยัดพลังงาน และออกมาตรการควบคุมการใช้พลังงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคและน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ผลไม่ได้ตามเป้าหมาย การใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงมีจำนวนหน่วยเพิ่มขึ้นจากปี 2546 (ปีฐาน) ในอัตราร้อยละ 9.36 และการใช้ไฟฟ้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2546 (ปีฐาน) ในอัตราร้อยละ 8.14

ข้อเสนอแนะ : คณะกรรมการตรวจสอบฯ มีข้อเสนอแนะให้ฝ่ายบริหารนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการ ดังนี้

1. เร่งรัดให้เจ้าหน้าที่บัญชีรายงานงบการเงินให้ทันตามกำหนดเวลา
2. ให้เจ้าหน้าที่การเงินเบิกเงินเพื่อขอใช้เงินสดย่อยให้เร็วขึ้น และติดตามให้ลูกหนี้เงินยืมปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด
3. องค์กรฯ อาจต้องแก้ไขปรับปรุงระเบียบเงินยืมต่องบราชการ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น
4. ให้เร่งรัดการดำเนินงานและเบิกจ่ายงบลงทุนโดยเร็ว
5. การประหยัดพลังงาน องค์กรฯ ต้องเพิ่มมาตรการควบคุมการใช้พลังงานให้เข้มงวดมากขึ้น ให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดและมีการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ

3. สอบทานผลการดำเนินงาน ด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และประหยัด

ข้อตรวจพบ

3.1 การเพาะขยายพันธุ์พืชมีเป้าหมายตามจำนวนผลผลิตและการนำไปใช้ประโยชน์ คือ เพื่อพัฒนาพื้นที่ เพื่อปลูกเพิ่มเติมในวงศ์ไม้และพื้นที่เสื่อมโทรม เพื่ออนุรักษ์ชนิดพันธุ์ เพื่อศึกษาวิจัย เพื่อการจำหน่ายและเพื่อปล่อยคืนป่าภายในสวน จากการสอบทานพบว่า จำนวนผลผลิตตามกิจกรรมการเพาะขยายพันธุ์พืชยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถดำเนินการได้ผลผลิตเพียง 70% และได้นำไปใช้ประโยชน์แล้วประมาณ 40% ของผลผลิต

3.2 องค์การฯ ให้บริษัทวิจิตรการค้าเช่าพื้นที่อาคารศูนย์ฝึกอบรม เพื่อประกอบกิจการให้บริการและบริหารอาคารศูนย์ฝึกอบรมและสัมมนา จากการสอบถามรายงานงบการเงิน แสดงผลประกอบการของบริษัทฯ พบว่าประสิทธิภาพขาดทุนตั้งแต่เริ่มดำเนินการในปี 2545 จนถึงปัจจุบัน ทำให้องค์การฯ ขาดรายได้จากส่วนแบ่งกำไรสุทธิร้อยละ 10 ตามสัญญาและมีข้อสังเกตว่าบริษัทวิจิตรการค้าฯ ดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งอาคารศูนย์ฝึกอบรมฯ แต่ได้ดำเนินการในรูปธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรม

3.3 อาคารสำนักงานหลายหลังรวมถึงบ้านพักพนักงาน ชำรุด เสียหาย ได้รับเงินงบประมาณเพื่อซ่อมแซม แต่ยังมีได้ดำเนินการ

3.4 รายได้จากการจำหน่ายบัตรผ่านประตูลดลง ตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2547

ข้อเสนอแนะ : เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์การฯ ควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) เร่งรัดหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านผลผลิตการเพาะขยายพันธุ์พืช ให้ได้ตามเป้าหมาย ควรเพิ่มปริมาณการนำไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะการนำออกจำหน่าย
- 2) ให้คณะกรรมการควบคุมดูแลและตรวจสอบกิจการฯ เข้าตรวจสอบเอกสารรายได้ค่าใช้จ่าย เพื่อสอบถามความถูกต้องของรายงานงบการเงิน วิเคราะห์ฐานะการเงินที่แท้จริงนำมาเป็นข้อมูลในการทบทวนสัญญากับบริษัทฯ เพื่อปรับเปลี่ยนแก้ไขสัญญาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การฯ
- 3) ควรดูแลรักษาทรัพย์สินต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย จึงต้องเร่งดำเนินการซ่อมแซมอาคารต่างๆ ให้เรียบร้อยโดยเร็ว
- 4) ควรปรับกลยุทธ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประเมินความพึงพอใจ ความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงแก้ไข ต้องให้ความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่ให้สวยงาม มีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

4. สอบทานการบริหารงานด้านการควบคุมภายใน

พบว่าระบบงานที่สำคัญขององค์การฯ มีข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งและวิธีการปฏิบัติ อย่างเพียงพอ มีการปฏิบัติที่ยอมรับได้ พบข้อบกพร่องในบางเรื่อง คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้ให้ความเห็นกับคณะกรรมการองค์การฯ เพื่อพิจารณาสั่งการแล้ว

5. สอบทานกฎบัตรและแผนการตรวจสอบประจำปี

ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบ กฎบัตรและแผนการตรวจสอบประจำปี 2548 รวมถึงรายงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยได้รายงานให้คณะกรรมการองค์การฯ และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ทั้งนี้ ได้ติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ด้วยความ เป็นอิสระและเป็นกลาง เพื่อสอบทานการดำเนินงานตามนโยบายคณะกรรมการองค์การฯ อย่าง โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ โดยได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากผู้บริหารและหน่วยงานตรวจสอบ ภายในเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความเห็นและข้อเสนอแนะข้างต้น จะเป็นประโยชน์แก่องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ตามวัตถุประสงค์ของการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ

(นางอรอนงค์ มณีกาญจน์)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การสวนพฤกษศาสตร์

นามสงเคราะห์

สำนักงานใหญ่ :

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
ถ.แมริม-สะเมิง อ.แมริม จ.เชียงใหม่ 50180
โทรศัพท์ 0 5384-1000
โทรสาร 0 5329-8177, 299-754
Call Center 0 5384-1111
E-mail bgo@qsbg.org
Website <http://qsbg.org>

สถานที่ติดต่อกรุงเทพฯ :

ศูนย์ประสานงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ชั้น 2 ตึกกรมควบคุมมลพิษ
ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2298-2068
โทรสาร 0 22982-068
E-mail Bangkok@qsbg.org

นายวีระชัย ณ นคร โทรศัพท์ 0 5384-1222
ผู้อำนวยการ โทรสาร 0 5329-8177
E-mail weerach@qsbg.org
เลขานุการ โทรศัพท์ 0 5384-11001
นายพรชัย ปรีชาปัญญา โทรศัพท์ 0 5384-1333
รองผู้อำนวยการ โทรสาร 0 5329-8176
E-mail pomchai@qsbg.org
เลขานุการ โทรศัพท์ 0 5384-1003

สำนักพัฒนาธุรกิจ

นางปฐวี แสงฉาย โทรศัพท์ 0 5384-1405
รักษาการหัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5329-9754
E-mail patavee@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1400
ฝ่ายส่งเสริมการตลาด โทรศัพท์ 0 5384-1402
ฝ่ายจัดหารายได้ โทรศัพท์ 0 5384-1403
ร้านขายของที่ระลึก โทรศัพท์ 0 5384-1408

สำนักวิชาการ – วิจัย

นางสุญาณี เวสสุบุตร โทรศัพท์ 0 5384-1201
หัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5326-8332
E-mail suyane@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1200
งานวิจัย โทรศัพท์ 0 5384-1200
งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ โทรศัพท์ 0 5384-1219
งานหอพรรณไม้ โทรศัพท์ 0 5384-1204
งานศูนย์ข้อมูลพืช โทรศัพท์ 0 5384-1208
งานเผยแพร่ความรู้ โทรศัพท์ 0 5384-1231
ห้องสมุดทางวิชาการ โทรศัพท์ 0 5384-1209

สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง

นายประมุข เพ็ญสุด โทรศัพท์ 0 5384-1301
หัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5326-8238
E-mail pramook@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1300
ฝ่ายพัฒนาพื้นที่ โทรศัพท์ 0 5384-1304
งานสวนรุกขชาติ โทรศัพท์ 0 5384-1307
งานสวนพฤกษชาติ โทรศัพท์ 0 5384-1308
งานภูมิทัศน์ โทรศัพท์ 0 5384-1310
งานจักรกลหนักและ โทรศัพท์ 0 5384-1312
ครุภัณฑ์การเกษตร
ฝ่ายปลูกบำรุง โทรศัพท์ 0 5384-1305

สำนักอำนวยการ

นายภราดร หอมแย้ม โทรศัพท์ 0 5384-1148
รักษาการหัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5329-9754
E-mail paradon@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 05384-1100
งานสารบรรณ โทรศัพท์ 0 5384-1101
งานแผนและงบประมาณ โทรศัพท์ 0 5384-1105
งานการเจ้าหน้าที่ โทรศัพท์ 0 5384-1108
งานอาคารสถานที่และ โทรศัพท์ 0 5384-1112
ยานพาหนะ
งานการเงิน โทรศัพท์ 0 5384-1117

งานบัญชี โทรศัพท 0 5384-1120
งานพัสดุ โทรศัพท 0 5384-1125
สหกรณออมทรพย โทรศัพท 0 5384-1020

ผู้ตรวจสอบภายใน

นางกาญจนา สุรเกียรติ โทรศัพท 0 5384-1017
ผู้ตรวจสอบภายใน โทรสาร 0 5329-9754
E-mail kanchana@qsbg.org

ส่วนสารนิเทศ – ประชาสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์ โทรศัพท 0 5384-1010
งานโสตทัศนูปกรณ โทรศัพท 0 5384-1011
E-mail pr@qsbg.org

ศูนย์รวมพรรณไม้ภูมิภาค

ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก ตามพระราชดำริช

ตู้ ปณ.7 ตำบลบ่อภาค อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก 65170
นายदनัย สรรพศรี โทรศัพท 0 1300-1365
หัวหน้าศูนย์ โทรสาร 0 1300-1365
E-mail phitsanulok@qsbg.org

ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง

ตู้ ปณ.2 ปณจ.กรำ ต.ชากพง อ.แกลง จ.ระยอง 21190
นายวัชนะ บุญชัย โทรศัพท 0 38638880-1
หัวหน้าศูนย์ โทรสาร 0 38638880-1
E-mail rayong@qsbg.org

ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น

เลขที่ 334/5 ถ.เมืองพล อ.พล จ.ขอนแก่น 40120
นายคณิต แวงวาสิต โทรศัพท 0 12825897
หัวหน้าศูนย์ โทรสาร -
E-mail khonkaen@qsbg.org

คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2548

นายวีระชัย ฒ นคร	ผู้อำนวยการ	ที่ปรึกษา
นายพรชัย ปรีชาปัญญา	รองผู้อำนวยการ	ประธานคณะกรรมการ
นายภราดร หอมแยม	หัวหน้าสำนักผู้อำนวยการ	รองประธานคณะกรรมการ
นางสุญญาณี เวสสบุตร	หัวหน้าสำนักวิชาการ – วิจัย	คณะกรรมการ
นายประมุข เพ็ญสุต	หัวหน้าสำนักพัฒนาและปลูกบํารุง	คณะกรรมการ
นางปฐวี แสงฉาย	รักษาการ หัวหน้าสำนักพัฒนาธุรกิจ	คณะกรรมการ
นางกาญจนา สุระเกียรติ	ผู้ตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการ
นางอรวรรณ ไชยพรหม	หัวหน้าส่วนสารนิเทศ-ประชาสัมพันธ์	คณะกรรมการ
นายดนัย สรรพศรี	หัวหน้าศูนย์รวมพรรณไม้ (ร่มเกล้า)	คณะกรรมการ
นายวัชนะ บุญชัย	หัวหน้าศูนย์รวมพรรณไม้ (ระยอง)	คณะกรรมการ
นายคณิต แวงวาสิต	หัวหน้าศูนย์รวมพรรณไม้ (ขอนแก่น)	คณะกรรมการ
นายกัมพล รัตนแสง	สำนักผู้อำนวยการ	คณะกรรมการ
นายสมควร สุขเอี่ยม	สำนักวิชาการ – วิจัย	คณะกรรมการ
นายสิโรตม์ ชูติวัตร	สำนักผู้อำนวยการ	คณะกรรมการ
นายชนกร พิลัยลาภ	สำนักผู้อำนวยการ	คณะกรรมการ
นางสาวรุจีวรรณ ศิริวรรณ	สำนักผู้อำนวยการ	คณะกรรมการ
นางเสาวภาคย์ พิลัยลาภ	สำนักผู้อำนวยการ	คณะกรรมการและเลขานุการ
นางสาวนุชจรินทร์ กุญชร	สำนักผู้อำนวยการ	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ